

**ТОКТОМ
ПОСТАНОВЛЕНИЕ**

2022-жылдын 30-июну, № 355

Кыргыз Республикасынын жогорку жана кесиптик орто билим берүү чөйрөсүндөгү ченемдик укуктук актыларын бекитүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын жогорку окуу жайларына абитуриенттерди кабыл алууну регламенттөөчү ченемдик укуктук базаны өркүндөтүү максатында, “Билим берүү жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 23, 40-беренелерине, Кыргыз Республикасынын Президентинин 2006-жылдын 17-мартындагы № 128 “Кыргыз Республикасында жалпы республикалык тестирлөө жөнүндө” Жарлыгына, “Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети жөнүндө” Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 13, 17-беренелерине ылайык Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети токтом кылат:

1. Төмөнкүлөр бекитилсин:

- Кыргыз Республикасынын жогорку окуу жайларына кабыл алуу тартиби 1-тиркемеге ылайык;
- Кыргыз Республикасынын жогорку жана кесиптик орто билим берүүчү билим берүү уюмдарынын мамлекеттик билим берүү гранттары жана бюджеттик орундары жөнүндө жобо 2-тиркемеге ылайык;
- Абитуриенттерди жалпы республикалык тестирлөө жөнүндө жобо 3-тиркемеге ылайык.

2. Төмөнкүлөр күчүн жоготту деп таанылсын:

- 1) Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2006-жылдын 2-июнундагы № 404 “Абитуриенттерди жалпы республикалык тестирлөө жүргүзүүнү жана мамлекеттик билим берүү гранттарын конкурстук бөлүштүрүүнү жөнгө салуучу жоболорду бекитүү жөнүндө” токтому;
- 2) Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2007-жылдын 27-августундагы № 377 “Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн айрым

**ТОКТОМ
ПОСТАНОВЛЕНИЕ**

от 30 июня 2022 года № 355

Об утверждении нормативных правовых актов в сфере высшего и среднего профессионального образования Кыргызской Республики

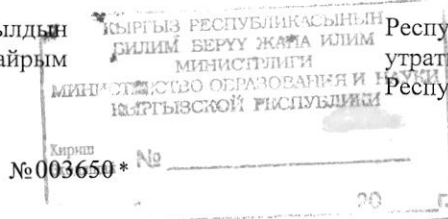
В целях совершенствования нормативной правовой базы, регламентирующей прием абитуриентов в высшие учебные заведения Кыргызской Республики, в соответствии со статьями 23, 40 Закона Кыргызской Республики «Об образовании», Указом Президента Кыргызской Республики «Об общереспубликанском тестировании в Кыргызской Республике» от 17 марта 2006 года № 128, статьями 13, 17 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Кабинете Министров Кыргызской Республики» Кабинет Министров Кыргызской Республики постановляет:

1. Утвердить:

- Порядок приема в высшие учебные заведения Кыргызской Республики согласно приложению 1;
- Положение о государственных образовательных грантах и бюджетных местах образовательных организаций высшего и среднего профессионального образования Кыргызской Республики согласно приложению 2;
- Положение об общереспубликанском тестировании абитуриентов согласно приложению 3.

2. Признать утратившими силу:

- 1) постановление Правительства Кыргызской Республики «Об утверждении положений, регулирующих проведение общереспубликанского тестирования абитуриентов и конкурсное распределение государственных образовательных грантов» от 2 июня 2006 года № 404;
- 2) пункт 72 постановления Правительства Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений и признании утратившими силу некоторых решений Правительства Кыргызской Республики» от 27 августа 2007 года № 377;

чечимдерине өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жана күчүн жоготту деп табуу жөнүндө” токтомунун 72-пункту;

3) Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2009-жылдын 3-июнундагы № 336 “Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2006-жылдын 2-июнундагы № 404 “Абитуриенттерди жалпы республикалык тестирлөө жүргүзүүнү жана мамлекеттик билим берүү гранттарын конкурстук бөлүштүрүүнү жөнгө салуучу жоболорду бекитүү жөнүндө” токтомуна өзгөртүү киргизүү тууралуу” токтому;

4) Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2011-жылдын 27-майындагы № 256 “Кыргыз Республикасынын жогорку окуу жайларына абитуриенттерди кабыл алууну жөнгө салуучу жоболорду бекитүү жөнүндө” токтому;

5) Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 31-январындагы № 69 “Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2006-жылдын 2-июнундагы № 404 “Абитуриенттерди жалпы республикалык тестирлөө жүргүзүүнү жана мамлекеттик билим берүү гранттарын конкурстук бөлүштүрүүнү жөнгө салуучу жоболорду бекитүү жөнүндө токтомуна өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү тууралуу” токтому;

6) Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 28-мартындагы № 215 “Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2011-жылдын 27-майындагы № 256 Кыргыз Республикасынын жогорку окуу жайларына абитуриенттерди кабыл алууну жөнгө салуучу жоболорду бекитүү жөнүндө токтомуна толуктоолорду жана өзгөртүү киргизүү тууралуу” токтому;

7) Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 28-майындагы № 331 “Орто жана жогорку кесиптик билим берүүчү уюмдарынын окутууну каржылоо механизм бекитүү жөнүндө” токтому;

8) Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 19-июнундагы № 429 “Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн айрым чечимдерине өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө” токтому;

9) Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2013-жылдын 13-сентябрындагы № 514 “Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн айрым чечимдерине өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө” токтому;

10) Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2014-жылдын 16-июнундагы № 328 “Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн айрым чечимдерине өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө” токтому;

11) Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 20-февралындагы № 80 “Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 28-майындагы № 331 “Кыргыз Республикасынын

3) постановление Правительства Кыргызской Республики «О внесении изменения в постановление Правительства Кыргызской Республики «Об утверждении положений, регулирующих проведение общереспубликанского тестирования абитуриентов и конкурсное распределение государственных образовательных грантов» от 2 июня 2006 года № 404» от 3 июня 2009 года № 336;

4) постановление Правительства Кыргызской Республики «Об утверждении положений, регулирующих прием абитуриентов в высшие учебные заведения Кыргызской Республики» от 27 мая 2011 года № 256;

5) постановление Правительства Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в постановление Правительства Кыргызской Республики «Об утверждении положений, регулирующих проведение общереспубликанского тестирования абитуриентов и конкурсное распределение государственных образовательных грантов» от 2 июня 2006 года № 404» от 31 января 2012 года № 69;

6) постановление Правительства Кыргызской Республики «О внесении дополнений и изменения в постановление Правительства Кыргызской Республики «Об утверждении положений, регулирующих прием абитуриентов в высшие учебные заведения Кыргызской Республики» от 27 мая 2011 года № 256» от 28 марта 2012 года № 215;

7) постановление Правительства Кыргызской Республики «Об утверждении Механизма финансирования обучения студентов образовательных организаций среднего и высшего профессионального образования» от 28 мая 2012 года № 331;

8) постановление Правительства Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в некоторые решения Правительства Кыргызской Республики» от 19 июня 2012 года № 429;

9) постановление Правительства Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в некоторые решения Правительства Кыргызской Республики» от 13 сентября 2013 года № 514;

10) постановление Правительства Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в некоторые решения Правительства Кыргызской Республики» от 16 июня 2014 года № 328;

11) постановление Правительства Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в постановление Правительства Кыргызской Республики «Об утверждении Механизма финансирования обучения студентов высших учебных заведений Кыргызской Республики по направлениям подготовки и специальностям» от 28 мая 2012 года № 331» от 20 февраля 2015 года № 80;

12) пункты 2 и 3 постановления Правительства Кыргызской Республики «О внесении изменения и дополнений в некоторые

жогорку окуу жайларынын студенттерин даярдыктын багыттары жана адистиктер боюнча окутууну каржылоо механизм бекитүү жөнүндө токтомуна өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү тууралуу” токтому;

12) Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 7-декабрындагы № 841 “Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн айрым чечимдерине өзгөртүү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө” токтомунун 2 жана 3-пункттары;

13) Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2017-жылдын 8-июнундагы № 355 “Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2011-жылдын 27-майындагы № 256 “Кыргыз Республикасынын жогорку окуу жайларына абитуриенттерди кабыл алууну жөнгө салуучу жоболорду бекитүү жөнүндө” токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу” токтому;

14) Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2018-жылдын 28-мартындагы № 157 “Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн кесиптик жогорку билим берүү чөйрөсүндөгү айрым чечимдерине өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө” токтому;

15) Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2018-жылдын 11-июнундагы № 279 “Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн кесиптик жогорку жана орто билим берүү чөйрөсүндөгү айрым чечимдерине өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө” токтомунун 1 жана 2-пункттары;

16) Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2019-жылдын 20-июнундагы № 300 “Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2006-жылдын 2-июнундагы № 404 “Абитуриенттерди жалпы республикалык тестирлөө жүргүзүүнү жана мамлекеттик билим берүү гранттарын конкурстук бөлүштүрүүнү жөнгө салуучу жоболорду бекитүү жөнүндө” токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу” токтому;

17) Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2019-жылдын 30-декабрындагы № 718 “Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн жогорку жана орто кесиптик билим берүү чөйрөсүндөгү айрым чечимдерине өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө” токтомунун 1-пункту;

18) Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2020-жылдын 8-июлундагы № 369 “Кыргыз Республикасынын жогорку окуу жайларына абитуриенттерди тандоо жана кабыл алуу тартибин жөнгө салуучу Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн айрым чечимдерине өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө” токтому.

3. Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлиги алты айлык мөөнөттө өзүнүн чечимдерин ушул токтомго ылайык келтирсин.

4. Ушул токтомдун аткарылышын контролдоо Кыргыз Республикасынын Президентинин Администрациясынын

решения Правительства Кыргызской Республики» от 7 декабря 2015 года № 841;

13) постановление Правительства Кыргызской Республики «О внесении изменений в постановление Правительства Кыргызской Республики «Об утверждении положений, регулирующих прием абитуриентов в высшие учебные заведения Кыргызской Республики» от 27 мая 2011 года № 256» от 8 июня 2017 года № 355;

14) постановление Правительства Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые решения Правительства Кыргызской Республики в сфере высшего профессионального образования» от 28 марта 2018 года № 157;

15) пункты 1 и 2 постановления Правительства Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые решения Правительства Кыргызской Республики в сфере высшего и среднего профессионального образования» от 11 июня 2018 года № 279;

16) постановление Правительства Кыргызской Республики «О внесении изменений в постановление Правительства Кыргызской Республики «Об утверждении положений, регулирующих проведение общереспубликанского тестирования абитуриентов и конкурсное распределение государственных образовательных грантов» от 2 июня 2006 года № 404» от 20 июня 2019 года № 300;

17) пункт 1 постановления Правительства Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые решения Правительства Кыргызской Республики в сфере высшего и среднего профессионального образования» от 30 декабря 2019 года № 718;

18) постановление Правительства Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые решения Правительства Кыргызской Республики, регулирующие порядок отбора и зачисления абитуриентов в высшие учебные заведения Кыргызской Республики» от 8 июля 2020 года № 369.

3. Министерству образования и науки Кыргызской Республики в шестимесячный срок привести свои решения в соответствие с настоящим постановлением.

4. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на управление контроля исполнения решений Президента и Кабинета Министров Администрации Президента Кыргызской Республики.

5. Настоящее постановление вступает в силу по истечении пятнадцати дней со дня официального опубликования.

**Председатель
Кабинета Министров
Кыргызской Республики**

А.У. Жапаров

Президенттин жана Министрлер Кабинетинин чечимдерин аткарууну контролдоо башкармалыгына жүктөлсүн.

5. Ушул токтом расмий жарыяланган күндөн тартып он беш күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

**Кыргыз Республикасынын
Министрлер Кабинетинин
Төрагасы**

А.У. Жапаров

Кыргыз Республикасынын жогорку окуу жайларына кабыл алуу тартиби

1-глава. Жалпы жоболор

1. Ушул Тартип “Билим берүү жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 1, 7, 26, 44, 51-беренелерине, Кыргыз Республикасынын билим берүү жаатындагы башка ченемдик укуктук актыларына ылайык иштелип чыккан жана Кыргыз Республикасынын жогорку окуу жайларына (мындан ары – ЖОЖ) төмөнкүлөрдү тандоо жана кабыл алуу эрежелерин аныктайт:

– мамлекеттик билим берүү грантына (мындан ары – грант) талапкер болгон абитуриенттерди – Кыргыз Республикасынын жарандарын;

– Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык күчүнө кирген эл аралык келишимдердин негизинде грантка талапкер болгон абитуриенттерди – чет мамлекеттердин жарандарын;

– юридикалык жана (же) жеке жактар менен окутуунун наркын төлөө келишимдери (мындан ары – окутуунун наркын төлөө келишими) боюнча жогорку кесиптик билим берүүнүн билим берүү программалары боюнча окутуу үчүн ЖОЖдордун уюштуруу-укуктук формасына (менчигинин түрүнө же ведомстволук баш ийүүсүнө) карабастан абитуриенттерди – Кыргыз Республикасынын жарандарын жана башка мамлекеттердин жарандарын.

2. Ушул Тартип уюштуруу-укуктук формасына (менчигинин түрүнө же ведомстволук баш ийүүсүнө) карабастан бардык ЖОЖдорго карата колдонулат.

3. Ушул Тартипте төмөнкүдөй терминдер колдонулат:

– жалпы республикалык тестирлөө (мындан ары – ЖРТ) – бул ЖОЖдорго окууга тапшырууну каалаган адамдар үчүн көз карандысыз тестирлөө кызматы (мындан ары – КТК) тарабынан өткөрүлүүчү тестирлөө;

– жайкы кабыл алуу – абитуриенттерди ЖОЖдорго гранттык орундарга жана окутуунун наркын төлөө келишимдери боюнча орундарга жай мезгилинде жүзөгө ашырылуучу кабыл алуу;

– кышкы кабыл алуу – абитуриенттерди ЖОЖдорго окутуунун наркын төлөө келишимдери боюнча орундарга, жайкы кабыл алуудан кийин бош калган орундарга кыш мезгилинде жүзөгө ашырылуучу кабыл алуу;

– ЖОЖдорго кабыл алууга конкурск катышуунун автоматташтырылган маалыматтык системасы (мындан ары – АМС) – бул ЖОЖдорго онлайн режимде учурдагы жылдагы ЖРТнын

Порядок приема в высшие учебные заведения Кыргызской Республики

Глава 1. Общие положения

1. Настоящий Порядок разработан в соответствии со статьями 1, 7, 26, 44, 51 Закона Кыргызской Республики «Об образовании», другими нормативными правовыми актами Кыргызской Республики в области образования и определяет правила отбора и зачисления в высшие учебные заведения Кыргызской Республики (далее – вуз):

– абитуриентов – граждан Кыргызской Республики, претендующих на государственный образовательный грант (далее – грант);

– абитуриентов – граждан иностранных государств, претендующих на грант на основе международных договоров, вступивших в силу в соответствии с законодательством Кыргызской Республики;

– абитуриентов – граждан Кыргызской Республики и граждан иностранных государств независимо от организационно-правовых форм (форм собственности и ведомственной подчиненности) вузов для обучения по образовательным программам высшего профессионального образования по договорам с оплатой стоимости обучения с юридическими и (или) физическими лицами (далее – договор с оплатой стоимости обучения).

2. Настоящий Порядок применяется ко всем вузам независимо от их организационно-правовых форм (форм собственности и ведомственной подчиненности).

3. В настоящем Порядке используются следующие термины:

– общереспубликанское тестирование (далее – ОРТ) – это тестирование, проводимое независимой тестовой службой (далее – НТС) для лиц, желающих поступить на обучение в вузы;

– летний прием – прием абитуриентов в вузы на грантовые места и на места по договорам с оплатой стоимости обучения, осуществляемый в летний период;

– зимний прием – прием абитуриентов в вузы на места по договорам с оплатой стоимости обучения, осуществляемый в зимний период, на места, оставшиеся вакантными после летнего приема;

– автоматизированная информационная система участия в конкурсе на зачисление в вузы (далее – АИС) – это портал для регистрации и зачисления в вузы по результатам ОРТ текущего года (для зимнего приема – по результатам ОРТ предшествующего года) в

жыйынтыгы боюнча (кышкы кабыл алуу үчүн – өткөн жылдагы ЖРТнын жыйынтыгы боюнча); чет өлкөлүк жарандар үчүн ички экзамендердин жыйынтыгы боюнча каттоо жана кабыл алуу үчүн портал;

– электрондук талон – бул АМС аркылуу электрондук түрдө берилген өтүмө.

4. ЖОЖдорго биринчи курска жалпы орто жана кесиптик орто билими бар адамдар кабыл алынат.

5. ЖОЖдорго тездетилген программалар боюнча окутууга ар түрдүү деңгээлдердеги жогорку кесиптик билими жөнүндө мамлекеттик үлгүдөгү дипломго ээ адамдар кабыл алынат. ЖОЖдорго тиешелүү адистиктерге тездетилген программалар боюнча окутууга тийиштүү профилдеги кесиптик орто билими жөнүндө мамлекеттик үлгүдөгү дипломго ээ адамдар кабыл алынат. Кесиптик орто билимдин профилинин жогорку кесиптик билимдин профилине шайкештиги ЖОЖ тарабынан өз алдынча аныкталат.

6. Магистрди даярдоо программасы боюнча окутууга “бакалавр” же “адис” квалификациясы ыйгарылган жогорку кесиптик билими жөнүндө мамлекеттик үлгүдөгү дипломго ээ адамдар кабыл алынат.

7. Кыргыз Республикасынын жарандары, эгерде алар бул деңгээлдеги билимди биринчи жолу алып жатышса, мамлекеттик билим берүү стандарттарынын чегинде мамлекеттик ЖОЖдордо конкурстук негизде акысыз жогорку билим алууга укуктуу.

8. Абитуриенттерди – Кыргыз Республикасынын жарандарын жана башка мамлекеттердин жарандарын уюштуруу-укуктук формасына (менчигинин түрүнө жана ведомстволук баш ийүүсүнө) карабастан ЖОЖдорго жогорку кесиптик билим берүүнүн билим берүү программалары боюнча окутуу үчүн тандоо жана кабыл алуу жылына эки жолу: жай жана кыш мезгилдеринде жүргүзүлөт.

ЖОЖдорго окутуунун наркын төлөө келишимдери боюнча орундарга кышкы кабыл алуу ЖОЖдун кароосу боюнча жайкы кабыл алуудан кийин бош калган орундарга жүргүзүлөт.

9. ЖРТнын жыйынтыгы боюнча абитуриенттерди – Кыргыз Республикасынын жарандарын жана чет мамлекеттердин жарандарын уюштуруу-укуктук формасына карабастан ЖОЖдорго жогорку кесиптик билим берүүнүн билим берүү программалары боюнча окутуу үчүн тандоо жана кабыл алуу АМС аркылуу жүргүзүлөт.

10. ЖОЖдордо чет мамлекеттердин жарандарын окутуу Кыргыз Республикасынын билим берүү чөйрөсүндөгү мыйзамдарына ылайык, Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык күчүнө кирген эл аралык келишимдердин негизинде, ошондой эле билим берүү уюмдарынын же өзүнчө жарандардын ортосундагы келишимдердин негизинде жүзөгө ашырылат. ЖОЖдор менен Кыргыз Республикасынын ЖОЖдоруна чет өлкөлүк жарандарды тандоо үчүн

режиме онлайн; по результатам внутренних экзаменов для иностранных граждан;

– электронный талон – это заявка, поданная в электронном виде через АИС.

4. На первый курс в вузы принимаются лица, имеющие среднее общее и среднее профессиональное образование.

5. На обучение в вузы по ускоренным программам принимаются лица, имеющие диплом государственного образца о высшем профессиональном образовании различных уровней. На обучение в вузы по ускоренным программам соответствующих специальностей принимаются лица, имеющие диплом государственного образца о среднем профессиональном образовании соответствующего профиля. Соответствие профиля среднего профессионального образования профилю высшего профессионального образования определяется вузом самостоятельно.

6. На обучение по программе подготовки магистра принимаются лица, имеющие диплом государственного образца о высшем профессиональном образовании с присвоением квалификации «бакалавр» или «специалист».

7. Граждане Кыргызской Республики имеют право получить на конкурсной основе бесплатное высшее образование в государственных вузах в пределах государственных образовательных стандартов, если образование данного уровня получается ими впервые.

8. Отбор и зачисление абитуриентов – граждан Кыргызской Республики и граждан других государств в вузы независимо от их организационно-правовых форм (форм собственности и ведомственной подчиненности) для обучения по образовательным программам высшего профессионального образования проводится два раза в год: в летний и зимний периоды.

Зимний прием в вузы на места по договорам с оплатой стоимости обучения проводится по усмотрению вуза, на места, оставшиеся вакантными после летнего приема.

9. Отбор и зачисление абитуриентов – граждан Кыргызской Республики по итогам ОРТ и граждан иностранных государств в вузы независимо от их организационно-правовых форм для обучения по образовательным программам высшего профессионального образования проводится через АИС.

10. Обучение граждан иностранных государств в вузах осуществляется в соответствии с законодательством Кыргызской Республики в сфере образования, на основе международных договоров, вступивших в силу в соответствии с законодательством Кыргызской Республики, а также на основе договоров между образовательными организациями или с отдельными гражданами. Договоры между вузами и лицами, оказывающими посреднические услуги в различных странах

дүйнөнүн ар кандай өлкөлөрүндө ортомчулук кызматтарды көрсөтүүчү жактардын ортосундагы келишимдер ЖОЖдорго кабыл алуу жарыялаганга чейин Кыргыз Республикасынын билим берүү жана илим чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органы (мындан ары – ыйгарым укуктуу орган) менен макулдашылууга тийиш.

11. Уюштуруу-укуктук формасына (менчигинин түрүнө жана ведомстволук баш ийүүсүнө) карабастан ЖОЖдор кабыл алууну даярдоо багыттарынын жана адистиктердин тизмегин жана аларга кабыл алуу планын ыйгарым укуктуу орган менен макулдашкандан кийин жарыялайт.

12. Уюштуруу-укуктук формасына (менчигинин түрүнө жана ведомстволук баш ийүүсүнө) карабастан ЖОЖдорго күндүзгү, күндүзгү-сырттан (кечки) жана сырттан окуу формаларына, анын ичинде аралыктан билим берүү технологияларын пайдалануу менен тапшыруудагы башкы критерийлер болуп абитуриенттин билиминин жана жөндөмүнүн деңгээли саналат.

2-глава. ЖОЖдорго кабыл алууну уюштуруу

13. Абитуриенттерди учурдагы жылдагы ЖРТнын жыйынтыгы боюнча (кышкы кабыл алуу үчүн – өткөн жылдагы ЖРТнын жыйынтыгы боюнча) окутуунун бардык формаларына тандоо жана кабыл алуу ыйгарым укуктуу орган тарабынан жыл сайын белгиленүүчү мөөнөттөрдө АМС аркылуу жүргүзүлөт. Абитуриент мөөнөттүү аскердик кызмат өтөгөнгө чейин тапшырган ЖРТнын жыйынтыгы 3 жыл жарактуу болот. Кыргыз Республикасынын Куралдуу Күчтөрүнүн Советтер Союзунун Баатыры генерал-лейтенант К. Үсөнбеков атындагы Аскердик институтуна кабыл алуу абитуриенттер медициналык күбөлөндүрүүдөн жана аскердик кызмат менен шартталган кошумча сыноолордон өткөндөн кийин жүргүзүлөт.

14. Абитуриенттерди окутуунун наркын төлөө келишими боюнча окутуунун бардык формаларына кабыл алууну уюштуруу үчүн ЖОЖдун жетекчисинин буйругу менен кабыл алуу комиссиясы түзүлөт, анын төрагасы ЖОЖдун жетекчиси болот. Кыргыз Республикасынын Куралдуу Күчтөрүнүн Советтер Союзунун Баатыры генерал-лейтенант К. Үсөнбеков атындагы Аскердик институтуна кабыл алуу үчүн медициналык күбөлөндүрүүнү жана кошумча сыноолорду уюштуруу үчүн Кыргыз Республикасынын коргоо чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органы тарабынан кабыл алуу комиссиясы түзүлөт.

15. Абитуриенттерди учурдагы жылдагы ЖРТнын жыйынтыгы боюнча гранттык окутууга тандоо жана кабыл алуу ыйгарым укуктуу орган тарабынан жыл сайын белгиленүүчү мөөнөттөрдө АМС аркылуу ЖОЖдордун гранттык комиссиялары тарабынан жүргүзүлөт.

мира для отбора иностранных граждан в вузы Кыргызской Республики, должны быть согласованы с уполномоченным государственным органом в сфере образования и науки Кыргызской Республики (далее – уполномоченный орган) до объявления приема в вуз.

11. Вузы независимо от их организационно-правовых форм (форм собственности и ведомственной подчиненности) объявляют прием после согласования с уполномоченным органом перечня направлений подготовки и специальностей и их плана приема.

12. Главными критериями при поступлении в вузы независимо от их организационно-правовых форм (форм собственности и ведомственной подчиненности) на очную, очно-заочную (вечернюю) и заочную формы, в том числе с применением дистанционных образовательных технологий, являются уровень знаний и способности абитуриента.

Глава 2. Организация приема в вуз

13. Отбор и зачисление абитуриентов на все формы обучения по результатам ОРТ текущего года (для зимнего приема – по результатам ОРТ предшествующего года) проводится через АИС в сроки, ежегодно устанавливаемые уполномоченным органом. Результаты ОРТ, сданного абитуриентом до прохождения им срочной военной службы, действительны в течение 3 лет. Зачисление в Военный институт Вооруженных Сил Кыргызской Республики имени Героя Советского Союза генерал-лейтенанта К. Усенбекова осуществляется после прохождения абитуриентами медицинского освидетельствования и дополнительных испытаний, обусловленных военной службой.

14. Для организации приема абитуриентов на все формы обучения по договору с оплатой стоимости обучения приказом руководителя вуза создается приемная комиссия, председателем которой является руководитель вуза. Для организации медицинского освидетельствования и дополнительных испытаний для приема в Военный институт Вооруженных Сил Кыргызской Республики имени Героя Советского Союза генерал-лейтенанта К. Усенбекова государственным уполномоченным органом Кыргызской Республики в сфере обороны создается приемная комиссия.

15. Отбор и зачисление абитуриентов по результатам ОРТ текущего года на грантовое обучение проводятся грантовыми комиссиями вузов через АИС в сроки, ежегодно устанавливаемые уполномоченным органом.

16. Грантовые комиссии формируются в следующем составе:
– руководитель вуза (председатель комиссии);
– представитель центрального или регионального органа управления образованием;

16. Гранттык комиссиялар төмөнкүдөй курамда түзүлөт:
– ЖОЖдун жетекчиси (комиссиянын төрагасы);
– билим берүү башкармалыгынын борбордук же региондук органынын өкүлү;

– ЖРТнын жыйынтыгы боюнча конкурстук кабыл алуу жүргүзүлүп жаткан багыттар жана адистиктер боюнча ЖОЖдун ар бир факультетинин жетекчилигинин бирден өкүлү.

17. Гранттык комиссиянын милдеттерине төмөнкүлөр кирет:
– ар бир даярдоо багыты жана адистиктери боюнча конкурска катышуу үчүн катталгандардын саны жөнүндө протоколдорду түзүү;
– конкурска катышкан абитуриенттердин рейтингдик тизмесин түзүү;

– абитуриенттердин ар бир категориясы боюнча ЖОЖго кабыл алууга сунушталган абитуриенттердин тизмесин түзүү;

– ЖОЖго кабыл алууга каалоосун ырастаган жана ЖОЖго кабыл алууга сунушталган абитуриенттердин тизмесин белгиленген форма боюнча тестирилөөнүн жыйынтыгын ырастоо үчүн КТКга берүү.

18. Кабыл алуу комиссиясынын төрагасы лицензияда белгиленген чектүү контингенттин, ошондой эле билим берүү жаатындагы ченемдик укуктук актылардын талаптарынын сакталышы үчүн жоопкерчилик тартат, кабыл алуу жана апелляциялык комиссиялардын мүчөлөрүнүн милдеттерин аныктайт, алардын иш тартибин, кабыл алуу жана апелляциялык комиссиялардын жарандарды кабыл алуу графигин бекитет.

19. Кабыл алуу комиссиясынын курамы, ыйгарым укуктары жана ишинин тартиби ЖОЖдун жетекчиси тарабынан бекитилүүчү ал жөнүндө жобо менен аныкталат. Кабыл алуу комиссиясынын ыйгарым укуктарынын мөөнөтү бир жылды түзөт.

20. Кабыл алуу комиссиясынын ишин жана иш кагаздарын жүргүзүүнү, ошондой эле абитуриенттерди жана алардын ата-энелерин (мыйзамдуу өкүлдөрүн) жеке кабыл алууну ЖОЖдун жетекчиси тарабынан дайындалуучу жооптуу катчы уюштурат. Кабыл алуу комиссияларынын жооптуу катчыларынын талапкерлиги ыйгарым укуктуу орган менен макулдашылат.

21. Кирүү сыноолорун уюштуруу жана өткөрүү үчүн кабыл алуу комиссиясынын төрагасы тарабынан экзамендик жана апелляциялык комиссиялардын курамы бекитилет. Экзамендик жана апелляциялык комиссиялардын ыйгарым укуктары жана ишинин тартиби ЖОЖдун жетекчиси тарабынан бекитилүүчү алар жөнүндө жоболор менен аныкталат. Бул комиссиялардын курамы жыл сайын кеминде 50 пайызга жаңыланып турууга тийиш.

22. Тездетилген программалар боюнча окутууга кабыл алууда аттестациялык сыноолорду уюштуруу жана өткөрүү үчүн ЖОЖдо аттестациялык комиссиялар түзүлөт. Аттестациялык комиссияларды

– по одному представителю руководства каждого факультета вуза, на направления и специальности которого проводится конкурсное зачисление по результатам ОРГ.

17. В обязанности грантовой комиссии входит:

– составление протоколов о количестве зарегистрированных для участия в конкурсе по каждому направлению подготовки и специальности;

– составление рейтинговых списков абитуриентов, участвующих в конкурсе;

– составление списков абитуриентов, рекомендуемых к зачислению в вуз по каждой категории абитуриентов;

– передача списков абитуриентов, подтвердивших желание быть зачисленными в вуз и рекомендуемых к зачислению в вуз, в НТС для подтверждения результатов тестирования по установленной форме.

18. Председатель приемной комиссии несет ответственность за соблюдение предельного контингента, установленного лицензией, а также требований нормативных правовых актов в области образования, определяет обязанности членов приемной и апелляционной комиссий, утверждает порядок их работы, график приема граждан приемной и апелляционной комиссиями.

19. Состав, полномочия и порядок деятельности приемной комиссии определяются положением о ней, утверждаемым руководителем вуза. Срок полномочий приемной комиссии составляет один год.

20. Работу приемной комиссии и делопроизводство, а также личный прием абитуриентов и их родителей (законных представителей) организует ответственный секретарь, который назначается руководителем вуза. Кандидатуры ответственных секретарей приемных комиссий согласуются с уполномоченным органом.

21. Для организации и проведения вступительных испытаний председателем приемной комиссии утверждаются составы экзаменационных и апелляционных комиссий. Полномочия и порядок деятельности экзаменационных и апелляционных комиссий определяются положениями о них, утверждаемыми руководителем вуза. Состав этих комиссий должен ежегодно обновляться не менее чем на 50 процентов.

22. Для организации и проведения аттестационных испытаний при приеме на обучение по ускоренным программам в вузе создаются аттестационные комиссии. Порядок формирования, состав, полномочия и порядок деятельности аттестационных комиссий, а также процедуры проведения аттестационных испытаний определяются соответствующими положениями, утверждаемыми руководителем вуза.

түзүүнүн тартиби, курамы, ыйгарым укуктары жана ишинин тартиби, ошондой эле аттестациялык сыноолорду өткөрүү жол-жоболору ЖОЖдун жетекчиси тарабынан бекитилүүчү тийиштүү жоболор менен аныкталат.

23. ЖОЖго кабыл алууда кабыл алуу комиссиясынын төрагасы Кыргыз Республикасынын билим берүү чөйрөсүндөгү мыйзамдары менен аныкталган жарандардын укуктарынын сакталышын, кабыл алуу комиссиясынын ишинин айкындыгын жана ачыктыгын, тапшыруучулардын жөндөмдөрүн баалоонун объективдүүлүгүн, кабыл алуунун бардык этаптарында кабыл алуу комиссиясынын жетекчилигинин жеткиликтүүлүгүн камсыздайт.

24. Кабыл алуу комиссиясы абитуриенттин ЖРТга катышканы жөнүндө маалыматтардын аныктыгын контролдоого милдеттүү, ошондой эле абитуриент тарабынан берилген билими тууралуу башка документтерди текшерүүгө укуктуу.

3-глава. Абитуриенттерге маалымат берүүнү уюштуруу

25. Абитуриент, анын мыйзамдуу өкүлдөрү, ата-энеси ЖОЖдун уставы, анын билим берүү ишине лицензиялары жана аккредитациялоо сертификаттары, ЖОЖго кабыл алуу эрежелери, ошондой эле кирүү сыноолорунун программалары жана кабыл алууга байланышкан башка зарыл болгон маалыматтар менен таанышууга укуктуу. Окутуунун наркын төлөө келишими боюнча орундарга кабыл алууда кабыл алуу комиссиясы абитуриентти, анын мыйзамдуу өкүлдөрүн, ата-энесин тараптардын милдеттенмелери жана укуктары, окутуу үчүн акынын өлчөмү жана аны төлөөнүн тартиби, акы төлөө боюнча жеңилдиктерди берүү мүмкүнчүлүктөрү менен тааныштырууга милдеттүү.

26. ЖОЖ жогорку кесиптик билим берүүнүн билим берүү программалары боюнча окутуу үчүн жарандарды кабыл алууну ошол билим берүү программалары боюнча билим берүү ишин жүргүзүү укугуна лицензия болгондо гана жарыялайт.

27. Абитуриентти жана (же) анын ата-энесин (мыйзамдуу өкүлдөрүн) тааныштыруу максатында ЖОЖ 28-пунктта көрсөтүлгөн документтерди 1-майдан кечиктирбестен өзүнүн расмий сайтында жайгаштырууга жана/же ЖОЖдо маалымат такталарын тариздөөгө милдеттүү.

28. Документтерди кабыл алуу башталганга чейин ЖОЖдун кабыл алуу комиссиясы төмөнкүлөрдү жарыялайт:

- ЖОЖго кабыл алуунун ар жылдык эрежелерин;
- ЖОЖ билим берүү ишин жүргүзүү укугуна лицензияга ылайык кабыл алууну жарыялаган даярдоо багыттарынын жана адистиктеринин тизмесин;

23. При приеме в вуз председатель приемной комиссии обеспечивает соблюдение прав граждан, установленных законодательством Кыргызской Республики в сфере образования, гласность и открытость работы приемной комиссии, объективность оценки способностей поступающих, доступность руководства приемной комиссии на всех этапах проведения приема.

24. Приемная комиссия обязана осуществлять контроль за достоверностью сведений об участии абитуриента в ОПТ, а также имеет право осуществлять проверку иных документов об образовании, представляемых абитуриентом.

Глава 3. Организация информирования абитуриентов

25. Абитуриент, его законные представители, родители имеют право ознакомиться с уставом вуза, его лицензиями на образовательную деятельность и сертификатами аккредитации, правилами приема в вуз, а также программами вступительных испытаний и другой необходимой информацией, связанной с приемом. При приеме на места по договору с оплатой стоимости обучения приемная комиссия обязана ознакомить абитуриента, его законных представителей, родителей с обязательствами и правами сторон, размером и порядком внесения платы за обучение, возможностью предоставления льгот по оплате.

26. Вуз объявляет прием граждан для обучения по образовательным программам высшего профессионального образования только при наличии лицензии на право ведения образовательной деятельности по этим образовательным программам.

27. С целью ознакомления абитуриента и (или) его родителей (законных представителей) вуз обязан разместить указанные в пункте 28 документы на своем официальном сайте и/или оформить информационные стенды в вузе не позднее 1 мая.

28. До начала приема документов приемная комиссия вуза объявляет следующее:

- ежегодные правила приема в вуз;
- перечень направлений подготовки и специальностей, на которые вуз объявляет прием в соответствии с лицензией на право ведения образовательной деятельности;
- перечень вступительных испытаний по общеобразовательным предметам по каждому направлению подготовки и специальности;
- перечень и формы проведения вступительных испытаний для лиц, имеющих высшее профессиональное образование;

– ар бир даярдоо багыты жана адистик боюнча жалпы билим берүү предметтери боюнча кирүү сыноолорунун тизмесин;

– жогорку кесиптик билими бар адамдар үчүн кирүү сыноолорунун тизмесин жана өткөрүү формаларын;

– магистратура программалары боюнча окутуу үчүн кирүү сыноолорун жана тездетилген программаларга – аттестациялык сыноолордун тизмесин жана өткөрүү формаларын;

– ар бир даярдоо багыты жана адистик боюнча биринчи курска кабыл алуу үчүн орундардын жалпы санын;

– кирүү жана аттестациялык сыноолордун жыйынтыгы боюнча апелляцияларды берүү жана кароо эрежелерин;

– сырттан келген тапшыруучулар үчүн жатакананын (жатаканалардын) болушу жана жатаканалардагы орундардын саны жөнүндө маалыматты;

– окутуунун наркын төлөө келишимдери боюнча орундарга тапшыруучулар үчүн келишимдин үлгүсүн;

– гранттык окутууга тапшыруучулар үчүн келишимдин (контрактын) үлгүсүн;

– аларга тиешелүү бөлүктө медициналык күбөлөндүрүүдөн жана кошумча сыноолордон өтүүнүн мөөнөттөрүн;

– магистратура программалары боюнча окутуу үчүн кирүү сыноолорун жана экинчи жана кийинки курстарга аттестациялык сыноолорду өткөрүүнүн мөөнөттөрүн;

– окутуу үчүн акы төлөөнүн мөөнөттөрүн.

29. Документтерди кабыл алуу учурунда ЖОЖдун кабыл алуу комиссиясы абитуриенттердин суроолоруна жооп берүү үчүн атайын телефон линияларынын иштешин уюштурат.

Берилген арыздардын саны, конкурс тууралуу маалымат ар бир даярдоо багыты жана адистик боюнча берилүүгө жана ЖОЖдун расмий сайтында жана/же кабыл алуу комиссиясынын маалымат тактасында жайгаштырылууга тийиш.

4-глава. Документтерди кабыл алуу

30. ЖОЖдорго кабыл алуу жарандардын жеке арыздары боюнча жүргүзүлөт.

31. Тездетилген программалар боюнча окутууга, ЖРТнын жыйынтыгын талап кылбаган даярдоо багыттарына жана адистиктерине документтерди кабыл алуу 20-июнда башталат, магистратура программалары боюнча 20-июнда башталат 1-октябрда бүтөт.

32. Кыргыз Республикасынын Ички иштер министрлигинин Милициянын генерал-майору Э.А. Алиев атындагы академиясына жана Кыргыз Республикасынын Куралдуу Күчтөрүнүн Советтер

– перечень и формы проведения вступительных испытаний для обучения по программам магистратуры и аттестационных испытаний – на ускоренные программы;

– общее количество мест для приема на первый курс по каждому направлению подготовки и специальности;

– правила подачи и рассмотрения апелляций по результатам вступительных и аттестационных испытаний;

– информация о наличии общежития(ий) и количество мест в общежитиях для иногородних поступающих;

– образец договора для поступающих на места по договорам с оплатой стоимости обучения;

– образец договора (контракта) для поступающих на грантовое обучение;

– сроки прохождения медицинского освидетельствования и дополнительных испытаний, в части их касающихся;

– сроки проведения вступительных испытаний для обучения по программам магистратуры и аттестационных испытаний на второй и последующий курсы;

– сроки внесения оплаты за обучение.

29. В период приема документов приемная комиссия вуза организует функционирование специальных телефонных линий для ответов на вопросы абитуриентов.

Информация о количестве поданных заявлений, конкурсе должна быть предоставлена по каждому направлению подготовки и специальности и размещена на официальном сайте вуза и/или на информационном стенде приемной комиссии.

Глава 4. Прием документов

30. Прием в вузы проводится по личному заявлению граждан.

31. Прием документов на обучение по ускоренным программам, на направления подготовки и специальности, не требующие результатов ОРТ, начинается с 20 июня, по программам магистратуры начинается с 20 июня и заканчивается 1 октября.

32. Прием документов для поступления в Академию Министерства внутренних дел Кыргызской Республики имени генерал-майора милиции Э.А. Алиева и Военный институт Вооруженных Сил Кыргызской Республики имени Героя Советского Союза генерал-лейтенанта К. Усенбекова осуществляется в порядке и сроки, установленные уполномоченными государственными органами в сфере внутренних дел и обороны Кыргызской Республики.

33. Прием документов абитуриентов – граждан иностранных государств осуществляется через АИС два раза в год: с 20 июня; с 1 декабря.

Союзунун Баатыры генерал-лейтенант К. Үсөнбеков атындагы Аскердик институтуна документтерди кабыл алуу Кыргыз Республикасынын ички иштер жана коргоо чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдары тарабынан белгиленген тартипте жана мөөнөттө жүргүзүлөт.

33. Абитуриенттердин – чет мамлекеттердин жарандарынын документтерин кабыл алуу АМС аркылуу жылына эки жолу: 20-июндан; 1-декабрдан тартып жүргүзүлөт.

34. ЖОЖго кабыл алуу жөнүндө арызды берүүдө абитуриент өзүнүн каалоосу боюнча анын ким экендигин, жарандыгын күбөлөндүрүүчү документтин түп нускасын же нотариалдык күбөлөндүрүлгөн көчүрмөсүн, билими тууралуу мамлекеттик үлгүдөгү документтин түп нускасын же күбөлөндүрүлгөн көчүрмөсүн жана керектүү сандагы фото сүрөттөрүн берет.

Кыргыз Республикасынын жарандарынын документтеринин көчүрмөлөрүн алар тапшырылып жаткан ЖОЖ тарабынан түп нускасы боюнча күбөлөндүрүүгө жол берилет.

35. Чет өлкөлүк окуу жайларда окуган Кыргыз Республикасынын жарандары жана чет өлкөлүк жарандар кабыл алуу комиссиясына Кыргыз Республикасынын жалпы орто билими, орто же жогорку кесиптик билими жөнүндө мамлекеттик документине эквиваленттүү билими жөнүндө документин тапшырууга тийиш.

Чет өлкөлүк окуу жайлар тарабынан берилген билим жөнүндө документтердин эквивалентүүлүгү ыйгарым укуктуу орган тарабынан аныкталат. Чет өлкөлүк окуу жайлардан окуган Кыргыз Республикасынын жарандары жана чет өлкөлүк жарандар ыйгарым укуктуу орган тарабынан берилген билиминин мазмунунун деңгээлинин шайкештиги жөнүндө маалымкатты бербесе кабыл алынбайт.

36. Ар бир тапшыруучуга жеке дело ачылат, анда тапшырылган бардык документтер жана кирүү сыноолорунун, аттестациялык сыноолордун материалдары (анын ичинде ЖОЖдун апелляциялык комиссиясынын чечиминин протоколунун көчүрмөсү) сакталат.

Тапшыруучулардын жеке делосу ЖОЖдо документтерди кабыл алуу башталган датадан тартып алты ай сакталат.

37. Документтерди тапшырууда абитуриентке документтерди кабыл алуу тууралуу тил кат берилет.

38. ЖОЖдун кабыл алуу комиссиясына билип туруп жасалма документтерди тапшырган абитуриенттер Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган жоопкерчиликке тартылат.

34. При подаче заявления о приеме в вуз абитуриент по своему усмотрению представляет оригинал или нотариально заверенную копию документа, удостоверяющего его личность, гражданство, оригинал или заверенную копию документа государственного образца об образовании и необходимое количество фотографий.

Допускается заверение копий документов граждан Кыргызской Республики по оригиналам тем вузом, в который они представляются.

35. Граждане Кыргызской Республики и иностранные граждане, обучающиеся в учебных заведениях иностранных государств, должны предоставить в приемную комиссию документ об образовании, эквивалентный государственному документу о среднем общем образовании, среднем или высшем профессиональном образовании Кыргызской Республики.

Эквивалентность документов об образовании, выданных учебными заведениями иностранных государств, определяется уполномоченным органом. Зачисление граждан Кыргызской Республики и иностранных граждан, обучавшихся в учебных заведениях иностранных государств, не допускается без предоставления справки о соответствии уровня содержания образования, выданной уполномоченным органом.

36. На каждого поступающего заводится личное дело, в котором хранятся все представленные документы и материалы вступительных испытаний, аттестационных испытаний (в том числе выписка из протокола решения апелляционной комиссии вуза).

Личные дела поступающих хранятся в вузе в течение шести месяцев с даты начала приема документов.

37. Абитуриенту при предоставлении документов выдается расписка о приеме документов.

38. Абитуриенты, представившие в приемную комиссию вуза заведомо подложные документы, несут ответственность, предусмотренную законодательством Кыргызской Республики.

Глава 5. Механизм отбора и зачисления абитуриентов на государственный образовательный грант

39. Конкурсное распределение грантов осуществляется на основании результатов ОРТ текущего года (кроме грантов, выделенных на специальности культуры и искусства, физической культуры и спорта). Зачислению подлежат абитуриенты, набравшие наибольшие баллы. Результаты ОРТ, сданного абитуриентом до прохождения им срочной военной службы, действительны в течение 3 лет.

40. Конкурсное распределение грантов и зачисление абитуриентов на специальности культуры и искусства, физической культуры и спорта осуществляются на основе специальных испытаний,

5-глава. Абитуриенттерди мамлекеттик билим берүү грантына тандоо жана кабыл алуу механизми

39. Гранттарды конкурстук бөлүштүрүү учурдагы жылдагы ЖРТнын жыйынтыгынын негизинде жүзөгө ашырылат (маданият жана искусство, дене тарбия жана спорт адистиктерине бөлүнгөн гранттардан тышкары). Кыйла көп балл алган абитуриенттер кабыл алынууга тийиш. Абитуриент мөөнөттүү аскердик кызматты өтөгөнгө чейин тапшырган ЖРТнын жыйынтыгы 3 жыл жарактуу болот.

40. Маданият жана искусство, дене тарбия жана спорт адистиктерине гранттарды конкурстук бөлүштүрүү жана абитуриенттерди кабыл алуу ЖОЖдор тарабынан өткөрүлүүчү атайын сыноолордун негизинде жүзөгө ашырылат. Кабыл алууда ЖРТнын жыйынтыгы милдеттүү болбогон ЖОЖдордун жана адистиктердин тизмегин ыйгарым укуктуу орган аныктайт.

41. Ыйгарым укуктуу орган жыл сайын учурдагы жылдагы ЖРТнын жыйынтыгы боюнча абитуриенттерди тандоо жана кабыл алуу санын жана турларынын графигин бекитет. Ар бир тур башталганга чейин бош орундар жөнүндө маалыматтар АМСке, ЖОЖдордун сайттарына, маалымат такталарына жайгаштырылат, басылмага жарыяланат же башка жол менен абитуриенттердин арасында жайылтылат. Акыркы турдан кийин бош орундар калган учурда, гранттык комиссия талапкерлердин катарлашкан тизмеси боюнча кийинки турган талапкерлерди кабыл алууга сунуштайт. Бардык турларда тандоо жана кабыл алуу эрежелери бирдей.

42. Учурдагы жылдагы ЖРТнын жыйынтыгы боюнча абитуриенттерди кабыл алууга конкурс АМС аркылуу гана өткөрүлөт. Конкурста негизги тест боюнча (медициналык жана фармацевтик адистиктерге негизги жана предметтик тест боюнча) ыйгарым укуктуу орган аныктаган босоголук баллга барабар же андан жогору балл алган абитуриенттер киргизилет.

Кыргыз Республикасынын Ички иштер министрлигинин Милициянын генерал-майору Э.А. Алиев атындагы академиясына жана Кыргыз Республикасынын Куралдуу Күчтөрүнүн Советтер Союзунун Баатыры генерал-лейтенант К. Үсөнбеков атындагы Аскердик институтуна кабыл алуу үчүн конкурста медициналык күбөлөндүрүүдөн жана кошумча сыноолордон өткөн абитуриенттер киргизилет.

43. ЖОЖго кабыл алууга жана грант алууга конкурста негизги жана тиешелүү предметтик тесттен негизги жана предметтик тесттердин баллынын суммасы боюнча конкурста катышкандардын босоголук баллына барабар же андан жогору балл алган абитуриенттер артыкчылык негизде кабыл алуу укугуна ээ болушат. Эгерде конкурста предметтик тесттин жыйынтыгы бар абитуриенттер жетишсиз санда

проводимых вузами. Перечень вузов и специальностей, при зачислении на которые результаты ОРТ не обязательны, определяется уполномоченным органом.

41. Уполномоченный орган ежегодно утверждает количество и график туров отбора и зачисления абитуриентов по результатам ОРТ текущего года. До начала каждого тура информация о вакансиях размещается в АИС, на сайтах, информационных стендах вузов, публикуется в печати или иным образом распространяется среди абитуриентов. При наличии вакантных мест после последнего тура, грантовая комиссия рекомендует к зачислению следующих по ранжированному списку претендентов. Правила отбора и зачисления во всех турах идентичны.

42. Конкурс на зачисление абитуриентов по итогам ОРТ текущего года проводится только через АИС. К конкурсу допускаются абитуриенты, получившие по основному тесту (на медицинские и фармацевтические специальности по основному и предметному) баллы, равные или выше определяемого уполномоченным органом порогового балла.

К конкурсу для поступления в Академию Министерства внутренних дел Кыргызской Республики имени генерал-майора милиции Э.А. Алиева и Военный институт Вооруженных Сил Кыргызской Республики имени Героя Советского Союза генерал-лейтенанта К. Усенбекова допускаются абитуриенты, прошедшие медицинское освидетельствование и дополнительные испытания.

43. В конкурсе на поступление в вуз и получение гранта приоритетным правом на зачисление пользуются абитуриенты, получившие по основному и соответствующему предметному тесту баллы, равные или выше пороговых баллов участвующих в конкурсе по сумме баллов основного и предметного тестов. Если в конкурсе принимает участие недостаточное количество тестов. Если в конкурсе результаты предметного теста, грантовая комиссия рекомендует к зачислению абитуриентов по результатам основного теста (кроме медицинских и фармацевтических специальностей).

К конкурсу на зачисление в вуз и получение гранта по медицинским и фармацевтическим специальностям допускаются только абитуриенты, получившие по основному и предметным тестам баллы, равные или выше порогового балла, определяемого уполномоченным органом.

К конкурсному зачислению на направления и специальности, требующие дополнительных испытаний или дополнительных предметных тестов, перечень которых утверждается уполномоченным органом, допускаются те абитуриенты, которые успешно прошли эти испытания.

катышса, гранттык комиссия абитуриенттерди негизги тесттин жыйынтыгы боюнча кабыл алууга сунуштайт (медициналык жана фармацевтик адистиктерден тышкары).

Медициналык жана фармацевтик адистиктер боюнча ЖОЖго кабыл алууга жана грант алууга конкурска негизги жана предметтик тесттерден ыйгарым укуктуу орган аныктаган босоголук баллга барабар же андан жогору балл алган абитуриенттер гана киргизилет.

Тизмеги ыйгарым укуктуу орган тарабынан бекитилүүчү, кошумча сыноолорду же кошумча предметтик тесттерди талап кылган багыттарга жана адистиктерге конкурска ошол сыноолордон ыйгиликтүү өтүшкөн абитуриенттер киргизилет.

44. Кыргыз Республикасынын Ички иштер министрлигинин Милициянын генерал-майору Э.А. Алиев атындагы академиясынын жана Кыргыз Республикасынын Куралдуу Күчтөрүнүн Советтер Союзунун Баатыры генерал-лейтенант К. Үсөнбеков атындагы Аскердик институтунун кошумча сыноолордон өтүүнү талап кылган адистиктерине жана багыттарына кабыл алууда ЖРТнын жыйынтыгы артыкчылыктуу болуп эсептелет.

Кошумча чыгармачыл сыноолордон өтүүнү талап кылган адистиктерге жана багыттарга кабыл алууда чыгармачыл сыноолордун жыйынтыгы артыкчылыктуу болуп саналат.

Грант алууга конкурска катышуу үчүн кошумча сыноолордон же кошумча предметтик тесттерден өтүүнүн жана алар менен байланышкан кандайдыр бир кошумча шарттарды аткаруунун зарылдыгы жөнүндө маалыматтар абитуриентке жана анын ата-энесине ЖРТ башталганга чейин жеткирилет.

Кошумча сыноолор турлар башталганга чейин өткөрүлүүгө тийиш.

45. Гранттарды конкурстук бөлүштүрүү жана ЖОЖдорго ЖРТнын жыйынтыгы боюнча абитуриенттерди кабыл алуу өз-өзүнчө, абитуриенттердин белгилүү бир категорияларынын алкагында, тиркелген Абитуриенттердин категориялары жөнүндө нускамага жана ушул Жобонун тиркемесине ылайык алар боюнча мамлекеттик билим берүү гранттарын пайыздык бөлүштүрүүгө ылайык жүзөгө ашырылат.

46. Абитуриент ар бир турда АМС аркылуу гранттык окутууга конкурска катышуу үчүн бир өтүнмө жана наркын төлөө келишими боюнча окутууга катышуу үчүн бир өтүнмө берүүгө укуктуу.

47. Тандоого жана кабыл алууга конкурска катышуу үчүн абитуриент өтүнмөнү АМС аркылуу аралыктан режиминде өз алдынча же ЖОЖдун кабыл алуу комиссиясы аркылуу бере алат.

48. АМС онлайн режиминде төмөнкүлөрдү түзөт:

– ар бир категория боюнча өзүнчө абитуриенттин идентификациялык номерин жана анын алган баллынын санын көрсөтүү менен абитуриенттердин катарлашкан тизмесин;

44. При зачислении на специальности и направления Академии Министерства внутренних дел Кыргызской Республики имени генерал-майора милиции Э.А. Алиева и Военного института Вооруженных Сил Кыргызской Республики имени Героя Советского Союза генерал-лейтенанта К. Усенбекова, требующие прохождения дополнительных испытаний, приоритетным является результат ОРТ.

При зачислении на специальности и направления, требующие прохождения дополнительных творческих испытаний, приоритетным является результат творческих испытаний.

Сведения о необходимости прохождения дополнительных испытаний или дополнительных предметных тестов для участия в конкурсе на получение гранта и выполнения связанных с ними каких-либо дополнительных условий доводятся до абитуриента и его родителей до начала ОРТ.

Дополнительные испытания должны быть проведены до начала туров.

45. Конкурсное распределение грантов и зачисление абитуриентов в вузы по результатам ОРТ осуществляются отдельно, в рамках отдельных категорий абитуриентов, в соответствии с Инструкцией о категориях абитуриентов и процентном распределении государственных образовательных грантов по ним (приложение к настоящему Положению).

46. В каждом туре абитуриент вправе подать одну заявку для участия в конкурсе на грантовое обучение и одну заявку – на обучение по договору с оплатой стоимости через АИС.

47. Для участия в конкурсе на отбор и зачисление абитуриент может подать заявку самостоятельно в удаленном режиме или через приемную комиссию вуза через АИС. Допускается проведение конкурса исключительно в режиме онлайн в порядке, установленном уполномоченным органом.

48. АИС в режиме онлайн формирует:

– ранжированный список абитуриентов с указанием идентификационного номера абитуриента и количества набранных им баллов по каждой категории отдельно;

– процентное соотношение между категориями, указанными в Инструкции о категориях абитуриентов и процентном распределении государственных образовательных грантов по ним (приложение), на данный день.

49. Регистрация абитуриентов для участия в конкурсе в каждом туре длится 2,5 календарного дня, до 14.00 часов третьего календарного дня регистрации абитуриентов.

50. Подтверждение рекомендованными абитуриентами своего желания обучаться по данному направлению длится 3 дня, до 16.00 часов шестого дня каждого тура.

– ошол күнгө карата Абитуриенттердин категориялары жөнүндө нускамада көрсөтүлгөн категориялар менен алар боюнча мамлекеттик билим берүү гранттарын пайыздык бөлүштүрүүнүн ортосундагы пайыздык катышты (тиркеме).

49. Ар бир турда конкурска катышуу үчүн абитуриенттерди каттоо 2,5 календардык күнгө, абитуриенттерди каттоонун үчүнчү календардык күнү саат 14.00гө чейин созулат.

50. Сунушталган абитуриенттердин ошол багыт боюнча окууну каалоосун ырастоосу 3 күнгө, ар бир турдун алтынчы күнү саат 16.00гө чейин созулат.

51. Акыркы турдан кийин кошумча сунушталган абитуриенттердин ошол багыт боюнча окууну каалоосун ырастоосу ЖОЖ тарабынан сунушталган учурдан баштап 24 саатка созулат. 24 саат өткөндөн кийин, эгерде абитуриент окууну каалоосун ырастабаса, гранттык комиссия талапкерлердин катарлашкан тизме боюнча кийинки талапкерлерди кабыл алууга сунуштайт. Бул жол-жобо акыркы тур бүткөндөн кийин үч жумуш күндүн ичинде жүргүзүлөт.

52. Абитуриенттердин төмөнкү категориялары (ырастоочу документтери болсо) Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети тарабынан жыл сайын ушул категориядагы адамдар үчүн бекитилүүчү гранттык орундардын квотасынын чегинде конкурстун негизинде ЖОЖго кабыл алынат:

- I, II топтогу майыптар;
- бала кезинен ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелген адамдар;
- жетим балдар жана ата-энесинин камкордугусуз калган балдар;
- этностук кыргыздар;
- 2002-жылдын 17-18-мартында Жалал-Абад облусунун Аксы районунда, 2010-жылдын апрель-июнунда жана 2021-жылдын апрелинде болгон окуялардын кесепетинен каза болгон адамдардын балдары;

– кайрылман статусуна ээ болгон адамдар.

Абитуриенттин жогоруда саналган категорияларга таандык экендигин ырастоочу санариптештирилген документтер АМСга тиркелүүгө тийиш, маданият жана искусство, дене тарбия жана спорт багыттарына жана адистиктерине талапкер болгон абитуриенттер ЖОЖдун кабыл алуу комиссиясына ырастоочу документтерди тапшырат.

ЖОЖдун гранттык комиссиясы абитуриенттердин жеке арыздарынын негизинде даярдоо багыттары жана адистиктери боюнча квотаны конкурстук негизде бөлүштүрөт. Арыз ЖОЖго гранттык орундар бөлүнгөн даярдоо багытына же адистикке конкурска катышуу үчүн берилиши мүмкүн. Жогоруда көрсөтүлгөн категориялар үчүн

51. Подтверждение дополнительно рекомендованными абитуриентами своего желания обучаться по данному направлению после последнего тура длится в течение 24 часов с момента рекомендации вузом. По истечении 24 часов, если абитуриент не подтвердил своего желания обучаться, грантовая комиссия рекомендует к зачислению следующих по ранжированному списку претендентов. Данная процедура проводится в течение трех рабочих дней после завершения последнего тура.

52. Зачисляются в вузы на основе конкурса, в пределах квоты грантовых мест для этой категории лиц, ежегодно утверждаемой Кабинетом Министров Кыргызской Республики, следующие категории абитуриентов (при наличии подтверждающих документов):

- инвалиды I, II групп;
- лица с ограниченными возможностями здоровья с детства;
- дети-сироты и дети, оставшиеся без попечения родителей;
- этнические кыргызы;
- дети лиц, погибших в результате событий, произошедших 17–18 марта 2002 года в Аксыском районе Джалал-Абадской области, в апреле–июне 2010 года и апреле 2021 года;
- лица, имеющие статус кайрылмана.

Оцифрованные документы, подтверждающие принадлежность абитуриента к вышеперечисленным категориям, должны быть прикреплены в АИС, абитуриенты, претендующие на направления и специальности культуры и искусства, физической культуры и спорта предоставляют подтверждающие документы в приемную комиссию вуза.

Грантовая комиссия вуза на конкурсной основе распределяет квоты по направлениям подготовки и специальностям на основании личных заявлений абитуриентов. Заявление может быть подано для участия в конкурсе на направление подготовки или специальность, на которые вузу выделены грантовые места. В случае неполной востребованности квот, предназначенных для указанных выше категорий, они могут быть распределены на общих условиях среди других абитуриентов в последнем туре отбора и зачисления по решению грантовой комиссии вуза.

53. Вне конкурса на грантовые места зачисляются:

– абитуриенты, набравшие в текущем календарном году наиболее высокие баллы по результатам основного теста ОРТ, в выбранные государственные вузы на любые специальности и направления подготовки, реализуемые в данных вузах. Количество грантов для зачисления данной категории абитуриентов не должно превышать 50. Зачисление абитуриентов данной категории осуществляется уполномоченным органом на основании личных заявлений абитуриентов;

багытталган квоталар толук талап кылынбаган учурда, алар тандоонун жана кабыл алуунун акыркы турунда ЖОЖдун гранттык комиссиясынын чечими боюнча башка абитуриенттердин ортосунда жалпы шарттарда бөлүштүрүлүшү мүмкүн.

53. Гранттык орундарга конкурстан сырткары төмөнкүлөр кабыл алынат:

– ЖРТнын негизги тестинин жыйынтыгы боюнча үстүбүздөгү календардык жылы эң жогорку балл топтогон абитуриенттер тандаган мамлекеттик ЖОЖдорго ошол ЖОЖдордо ишке ашырылуучу каалаган адистиктерге жана даярдоо багыттарына. Ушул категориядагы абитуриенттерди кабыл алуу үчүн гранттардын саны 50дөн ашпоого тийиш. Ушул категориядагы абитуриенттерди кабыл алуу ыйгарым укуктуу орган тарабынан абитуриенттердин жеке арыздарынын негизинде жүзөгө ашырылат;

– учурдагы календардык жылы мектеп окуучуларынын республикалык олимпиадасында 1-орунду, 2-орунду, 3-орунду ээлеген же эл аралык олимпиадалардын байге ээлери болгон абитуриенттер олимпиаданын предметине дал келген адистиктерге жана багыттарга, абитуриенттердин тандоосу боюнча, алар ЖРТга катышкан жана босоголук баллга барабар же андан жогору баллды алган шартта;

– учурдагы жылы “XXI кылымдын интеллектуалдары” республикалык конкурсунда 1-орунду ээлеген жеңүүчүлөр, 2 жана 3-орундарды ээлеген байге ээлери болуп саналган абитуриенттер конкурстун номинациясы дал келген техникалык профилдеги адистиктерге жана багыттарга, абитуриенттердин тандоосу боюнча, алар ЖРТга катышкан жана босоголук баллга барабар же андан жогору баллды алган шартта;

– “Алтын тамга” сертификатына ээ болгон абитуриенттер, алар ЖРТга катышкан жана босоголук баллга барабар же андан жогору баллды алган шартта;

– абитуриенттер – Советтер Союзунун Баатыры, генерал-майор Д. Асанов атындагы Кыргыз улуттук аскер лицейинин бүтүрүүчүлөрү Кыргыз Республикасынын Куралдуу Күчтөрүнүн Советтер Союзунун Баатыры генерал-лейтенант К. Үсөнбеков атындагы Аскердик институтуна медициналык күбөлөндүрүүдөн, кошумча сыноолордон өтүү жана ЖРТнын босоголук баллына барабар же андан жогору балл алган шартта.

54. Баллдар бирдей болгондо төмөнкүлөргө артыкчылык берилет (ырастоочу документтери бар болсо):

– “Кыргыз Республикасынын спорт чебери”, “Кыргыз Республикасынын эл аралык класстагы спорт чебери” спорттук наамына ээ абитуриентке;

– мөөнөттүү аскер кызматын өтөгөн абитуриентке;

– абитуриенты, занявшие в текущем календарном году 1 место, 2 место, 3 место в республиканской олимпиаде школьников или являющиеся призерами международных олимпиад, на специальности и направления, с которыми совпадает предмет олимпиады, по выбору абитуриентов, при условии их участия в ОРТ и получении баллов, равных или выше порогового балла;

– абитуриенты, являющиеся победителями, занявшими 1 место, и призерами, занявшими 2 и 3 места республиканского конкурса «Интеллектуалы XXI века» текущего года, на специальности и направления технического профиля, с которыми совпадает номинация конкурса, по выбору абитуриентов, при условии их участия в ОРТ и получении баллов, равных или выше порогового балла;

– абитуриенты, имеющие сертификат «Алтын тамга» при условии их участия в ОРТ и получении баллов, равных или выше порогового балла;

– абитуриенты – выпускники Кыргызского национального военного лица имени Героя Советского Союза генерал-майора Д. Асанова – в Военный институт Вооруженных Сил Кыргызской Республики имени Героя Советского Союза генерал-лейтенанта К. Усенбекова, при условии прохождения медицинского освидетельствования, дополнительных испытаний и получения баллов, равных или выше порогового балла ОРТ.

54. При одинаковых баллах преимущество отдается (при наличии подтверждающих документов):

– абитуриенту, имеющему спортивное звание «Мастер спорта Кыргызской Республики», «Мастер спорта Кыргызской Республики международного класса»;

– абитуриенту, прошедшему срочную военную службу;

– абитуриенту, имеющему государственный сертификат уполномоченного государственного органа по государственному языку с учетом системы «Кыргызтест» об уровне владения государственным языком;

– абитуриенту, имеющему более высокие баллы по профилирующему предметному тесту ОРТ.

Оцифрованные документы, подтверждающие принадлежность абитуриента к вышеперечисленным категориям, должны быть прикреплены в АИС, абитуриенты, претендующие на направления и специальности культуры и искусства, физической культуры и спорта, предоставляют подтверждающие документы в приемную комиссию вуза.

55. Члены грантовой комиссии вуза составляют протокол о количестве поданных заявок. Грантовая комиссия вуза подписывает протокол расчета процентного соотношения социальных категорий абитуриентов, участвующих в конкурсе на специальности вуза,

– мамлекеттик тилди билүү деңгээли жөнүндө “Кыргызтест” системасын эске алуу менен мамлекеттик тил боюнча ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын мамлекеттик сертификатына ээ абитуриентке;

– ЖРТнын профилдик предметтик тести боюнча кыйла жогору балл алган абитуриентке.

Абитуриенттин жогоруда аталган категорияларга таандыктыгын ырастаган санариптештирилген документтер АМСга тиркелүүгө тийиш, маданият жана искусство, дене тарбия жана спорт багыттарына жана адистиктерине талапкер абитуриенттер ЖОЖдун кабыл алуу комиссиясына ырастоочу документтерди тапшырат.

55. ЖОЖдун гранттык комиссиясынын мүчөлөрү берилген өтүнмөлөрдүн саны жөнүндө протокол түзүшөт. ЖОЖдун гранттык комиссиясы Абитуриенттердин категориялары жана алар боюнча мамлекеттик билим берүү гранттарын пайыздык бөлүштүрүү жөнүндө нускамада көрсөтүлгөн ЖОЖдун адистиктерине конкурска катышкан абитуриенттердин социалык категорияларынын пайыздык катышын эсептөө протоколуна кол коет (тиркеме).

56. Кабыл алууга сунушталган абитуриенттердин тизмелери каттоонун акыркы күнүнөн кийинки күнү эртең мененки саат 10дон кечиктирбестен АМСка, ЖОЖдун сайтына жана маалымат стенддеринде жайгаштырылууга тийиш.

57. ЖОЖго кабыл алууга сунушталган абитуриент ошол ЖОЖдо окууну каалагандыгын ар бир турдун 6-календардык күнү саат 16:00гө чейин кабыл алуу комиссиясына төмөнкүдөй документтерди тапшырып, ырасташы керек:

- паспортун же туулгандыгы тууралуу күбөлүгүн;
- ЖРТ ырастамасынын түп нускасын;
- орто жалпы билими жөнүндө аттестаттын, кесиптик орто билими жөнүндө дипломдун түп нускасын же анын дубликатын;
- аскердик билетин же каттоо күбөлүгүн;
- тиешелүү сандагы фотосүрөттөрүн.

Өзгөчө абалда ыйгарым укуктуу органдын чечими боюнча, документтерди электрондук түрдө АМС аркылуу тапшыргандан кийин ЖРТнын жыйынтыктары боюнча абитуриенттерди студенттердин катарына кабыл алууга жол берилет. Абитуриент документтеринин түп нускаларын 15-сентябрга чейин ЖОЖдун кабыл алуу комиссиясына тапшырууга милдеттүү.

58. ЖОЖдо окууну каалагандыгын ырастаган абитуриенттердин тизмеси кабыл алуунун бардык турлары аяктагандан кийин абитуриенттердин топтогон баллдарынын ишенимдүүлүгүн ырастоо үчүн ЖОЖдун гранттык комиссиясынын төрагасынын колу коюлуп, КТКга жөнөтүлөт. КТКнын ырастоосу 2 календардык күндүн ичинде берилет.

указанных в Инструкции о категориях абитуриентов и процентном распределении государственных образовательных грантов по ним (приложение).

56. Списки рекомендованных к зачислению абитуриентов должны быть размещены в АИС, на сайте и стендах вуза не позднее 10 часов утра, следующего за последним днем регистрации.

57. Абитуриент, рекомендованный к зачислению в вуз, должен до 16.00 часов 6-го календарного дня каждого тура подтвердить свое желание обучаться в данном вузе, предоставив в приемную комиссию следующие документы:

- паспорт или свидетельство о рождении;
- оригинал сертификата ОРТ;
- оригинал аттестата о среднем общем образовании, диплома о среднем профессиональном образовании либо его дубликат;
- военный билет или приписное свидетельство;
- соответствующее количество фотографий.

При чрезвычайном положении, по решению уполномоченного органа допускается зачисление абитуриентов в число студентов по результатам ОРТ после подачи документов в электронном виде через АИС. Оригиналы документов абитуриент обязан представить в приемную комиссию вуза до 15 сентября.

58. Список абитуриентов, подтвердивших свое желание обучаться в вузе, за подписью председателя грантовой комиссии вуза отправляется в НТС для подтверждения достоверности набранных баллов абитуриентами после окончания всех туров зачисления. Подтверждение НТС дается в течение 2 календарных дней.

59. Подтвержденный НТС список абитуриентов передается администрации вуза для подготовки приказов о зачислении абитуриентов.

60. При нарушении процедуры зачисления абитуриент вправе в течение 3 рабочих дней апеллировать в уполномоченный орган.

Глава 6. Организация целевого приема абитуриентов

61. К конкурсу на целевые места на грантовой основе допускаются абитуриенты – граждане Кыргызской Республики, участвовавшие в ОРТ текущего года и получившие баллы, равные или выше установленного порогового балла, и имеющие направление на обучение (с указанием направления подготовки/специальности), подписанное руководителем органа местного самоуправления, местной государственной администрации (для медицинских специальностей по согласованию с руководителем территориальной организации здравоохранения). К зачислению рекомендуются абитуриенты, участвующие в конкурсе на целевой прием и набравшие

59. КТК тарабынан ырасталган абитуриенттердин тизмеси абитуриенттерди кабыл алуу жөнүндө буйруктарды даярдоо үчүн ЖОЖдун администрациясына өткөрүп берилет.

60. Кабыл алуу жол-жобосу бузулган учурда, абитуриент 3 жумуш күндүн ичинде ыйгарым укуктуу органга апелляция менен кайрылууга укуктуу.

6-глава. Абитуриенттерди максаттуу кабыл алууну уюштуруу

61. Гранттык негиздеги максаттуу орундарга конкурска учурдагы жылы ЖРТга катышып, аныкталган босоголук баллга барабар же жогору баллды алган жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органынын, жергиликтүү мамлекеттик администрациянын (медициналык адистиктер үчүн аймактык саламаттык сактоо уюмунун жетекчиси менен макулдашуу боюнча) жетекчиси кол койгон окууга жолдомосу бар (даярдоо багытын/адистикти көрсөтүү менен) Кыргыз Республикасынын жарандарына – абитуриенттерге жол берилет. Максаттуу кабыл алуу конкурсунан катышкан жана эң жогору балл топтогон абитуриенттер кабыл алууга сунушталат. Ушул категориядагы абитуриенттер үчүн ыйгарым укуктуу орган өзүнчө босоголук балл белгилеши мүмкүн.

62. Гранттык негизде максаттуу кабыл алуу үчүн орундардын саны ыйгарым укуктуу орган тарабынан ар бир даярдоо багытына жана адистикке бекитилген кабыл алуу планынын чегинде белгиленет.

63. Гранттык негиздеги максаттуу орундардын саны документтерди кабыл алуунун жана тандоо менен кабыл алуу турларынын жүрүшүндө көбөйтүлүшү мүмкүн эмес.

64. Гранттык негиздеги максаттуу орундарга кабыл алынган абитуриенттер менен жумушка милдеттүү бөлүштүрүү жөнүндө студенттин, ЖОЖдун жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органынын же жергиликтүү мамлекеттик администрациянын ортосунда үч тараптуу келишим түзүлөт.

65. Конкурс боюнча гранттык негиздеги максаттуу орундарга өтпөй калган адамдар билим алуунун каалаган формалары боюнча жалпы конкурска катыша алат.

66. Тандоо менен кабыл алуунун акыркы турунда бош калган гранттык негиздеги максаттуу орундар жалпы конкурска катышкан адамдарга берилет.

67. Иш берүүчүлөр өз каражаттарынын эсебинен окутуу наркын төлөө менен келишимдер боюнча республиканын билим берүү уюмдарында адистерди максаттуу даярдоону заказ берүүгө укуктуу.

наибольшее количество баллов. Уполномоченный орган может установить отдельный пороговый балл для данной категории абитуриентов.

62. Количество мест для целевого приема на грантовой основе устанавливается уполномоченным органом в пределах утвержденного плана приема на каждое направление подготовки и специальность.

63. Количество целевых мест на грантовой основе не может быть увеличено в ходе приема документов и туров отбора и зачисления.

64. С абитуриентами, поступившими на целевые места на грантовой основе, заключается трехсторонний договор об обязательном распределении на работу между студентом, вузом и органом местного самоуправления или местной государственной администрацией.

65. Лица, не прошедшие по конкурсу на целевые места на грантовой основе, могут участвовать в общем конкурсе на любые формы получения образования.

66. Целевые места на грантовой основе, оставшиеся вакантными в последнем туре отбора и зачисления, предоставляются лицам, участвующим в общем конкурсе.

67. Работодатели имеют право заказывать целевую подготовку специалистов в образовательных организациях республики по договорам с оплатой стоимости обучения за счет собственных средств.

68. Условия целевой подготовки по договору с оплатой стоимости обучения определяются договором, заключаемым между работодателем и студентом.

Глава 7. Механизм отбора и зачисления на обучение по договору с оплатой стоимости обучения

69. Конкурс на зачисление абитуриентов на все формы обучения по договору с оплатой стоимости обучения проводится по итогам ОРТ текущего года через АИС (кроме направлений и специальностей культуры и искусства, физической культуры и спорта) два раза в год. Зимний прием осуществляется через АИС по итогам ОРТ предшествующего года. К конкурсу допускаются абитуриенты, получившие по основному тесту баллы, равные или выше определяемого уполномоченным органом порогового балла.

70. Конкурс проводится без учета категорий абитуриентов, установленных для абитуриентов, претендующих на получение государственного образовательного гранта, к зачислению рекомендуются абитуриенты с наиболее высокими баллами. Уполномоченный орган ежегодно утверждает количество и график туров отбора и зачисления абитуриентов по результатам ОРТ текущего года. Правила отбора и зачисления во всех турах идентичны. При

68. Окутуунун наркын төлөө келишими боюнча максаттуу даярдоонун шарттары иш берүүчү менен студенттин ортосунда түзүлгөн келишим менен аныкталат.

7-глава. Окутуунун наркын төлөө менен келишими боюнча окутууга тандоо жана кабыл алуу механизми

69. Абитуриенттерди окутуунун наркын төлөө келишими боюнча окутуунун бардык формаларына кабыл алууга конкурс учурдагы жылдын ЖРТнын жыйынтыктары боюнча АМС аркылуу жылына эки жолу өткөрүлөт (маданият жана искусство, дене тарбия жана спорт багыттары боюнча адистиктерди кошпогондо). Кышкы кабыл алуу АМС аркылуу өткөн жылдагы ЖРТ жыйынтыктары боюнча жүзөгө ашырылат. Конкурск катышууга негизги тесттен ыйгарым укуктуу орган аныктаган босоголук баллга барабар же андан жогору баллды алган абитуриенттерге жол берилет.

70. Конкурс мамлекеттик билим берүү грантын алууга талапкер абитуриенттер үчүн белгиленген абитуриенттердин категорияларын эсепке албастан өткөрүлөт, эң жогору балл алган абитуриенттер кабыл алууга сунушталат. Ыйгарым укуктуу орган жыл сайын учурдагы жылдын ЖРТ жыйынтыгы боюнча абитуриенттерди тандоо жана кабыл алуу турларынын санын жана графигин бекитет. Тандоо жана кабыл алуу эрежелери бардык турларда бирдей. Акыркы турдан кийин бош орундар калган болсо, кабыл алуу комиссиясы талапкерлердин катарлашкан тизмеси боюнча кийинки турган абитуриентти кабыл алууга сунуштайт.

Окутуунун наркын төлөө келишими боюнча АМС аркылуу тандоо жана кабыл алуу конкурсуна катышуунун эрежелери, абитуриенттердин АМСда катталуу жана өздөрүнүн окууну каалагандыгын ырастоо мезгили (убакыты) гранттык окутуу конкурсуна катышуу үчүн белгиленген эрежелерге жана катталуу жана ырастоо мезгилине (убакытына) шайкеш келет.

71. Кошумча предметтик тесттерди талап кылган адистиктерге жана багыттарга (медициналык адистиктерден башка) окутуунун наркын төлөө келишими боюнча орундарга конкурск ошол тесттерди тапшырбаган, бирок негизги тест боюнча босоголук баллга барабар же андан жогору баллды алган абитуриенттерге да жол берилет. Бул адистиктерге кабыл алууда предметтик тесттердин жыйынтыктарына ээ болгон абитуриенттер артыкчылыктуу укукка ээ болот жана калган орундарга абитуриенттер негизги тесттин жыйынтыктары боюнча сунушталат.

72. Конкурстан сырткары, оң баага туура келген баллы бар болсо, окутуунун наркын төлөө келишими боюнча орундарга (ырастоочу документтери бар болсо), төмөнкүлөр кабыл алынат:

наличии вакантных мест после последнего тура, приемная комиссия рекомендует к зачислению следующих по ранжированному списку претендентов.

Правила участия в конкурсе на отбор и зачисление по договору с оплатой стоимости обучения через АИС, периоды (время) регистрации, подтверждения абитуриентами в АИС своего желания обучаться идентичны правилам и периодам (времени) регистрации и подтверждения, установленным для участия в конкурсе на грантовое обучение.

71. К конкурсу на места по договору с оплатой стоимости обучения на специальности и направления, требующие дополнительных предметных тестов (кроме медицинских специальностей), также допускаются абитуриенты, не сдававшие данные тесты, но имеющие по основному тесту баллы, равные или выше порогового. При зачислении на данные специальности приоритетным правом пользуются абитуриенты, имеющие результаты предметных тестов, на оставшиеся места рекомендуются абитуриенты по результатам основного теста.

72. Вне конкурса при наличии балла, соответствующего положительной оценке, зачисляются на места по договору с оплатой стоимости обучения (при наличии подтверждающих документов):

– дети – круглые сироты и дети, оставшиеся без попечения родителей;

– лица с ограниченными возможностями здоровья, которым по заключению медико-социальной экспертизы не противопоказано обучение в вузе по избранному направлению подготовки и специальности;

– призеры международных и республиканских олимпиад (занявшие 1–3 места в текущем году) на направления и специальности в выбранном вузе, по которым предмет олимпиады является профилирующим;

– абитуриенты, являющиеся победителями, занявшими 1 место, и призерами, занявшими 2 и 3 места республиканского конкурса «Интеллектуалы XXI века» текущего года, на специальности и направления технического профиля, с которыми совпадает номинация конкурса, по выбору абитуриентов, при условии их участия в ОРТ и получении баллов, равных или выше порогового балла;

– абитуриенты, имеющие сертификат «Алтын тамга», при условии их участия в ОРТ и получении баллов, равных или выше порогового балла.

Оцифрованные документы, подтверждающие принадлежность абитуриента к вышеперечисленным категориям, должны быть прикреплены в АИС, абитуриенты, претендующие на направления и специальности культуры и искусства, физической культуры и спорта,

– томолой жетим балдар жана ата-энесинин камкордугусуз калган балдар;

– медициналык-социалдык экспертизанын корутундусу боюнча тандап алган даярдоо багыты жана адистиги боюнча ЖОЖдо окууга каршы көрсөтмөсү жок ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген адамдар;

– эл аралык жана республикалык олимпиадалардын байге ээлери (учурдагы жылы 1–3-орундарды ээлеген), тандап алган ЖОЖдогу багыттарга жана адистиктерге олимпиаданын предмети профилдик болгондо;

– учурдагы жылы “XXI кылымдын интеллектуалдары” республикалык конкурсунда 1-орунду ээлеген жеңүүчүлөр жана 2–3-орундарды ээлеген байге ээлери болуп саналган абитуриенттер конкурстун номинациясы дал келген техникалык профилдеги адистиктерге жана багыттарга, абитуриенттердин тандоосу боюнча, алар ЖРТга катышкан жана босоголук баллга барабар же андан жогору баллды алган шартта;

– “Алтын тамга” сертификатына ээ болгон абитуриенттер, алар ЖРТга катышкан жана босоголук баллга барабар же андан жогору баллды алган шартта.

Абитуриенттин жогоруда аталган категорияларга таандыктыгын ырастаган санариптештирилген документтер АМСка тиркелүүгө тийиш, маданият жана искусство, дене тарбия жана спорт багыттарына жана адистиктерге талапкер абитуриенттер ЖОЖдун кабыл алуу комиссиясына ырастоочу документтерди тапшырат.

73. Жогорку кесиптик билим берүүнүн мамлекеттик билим берүү уюмдарына тапшырууда башка бирдей шарттарда төмөнкүлөр артыкчылыктан уруксат берилет (ырастоочу документтери болсо):

– “Кыргыз Республикасынын спорт чебери”, “Кыргыз Республикасынын эл аралык класстагы спорт чебери” спорттук наамдары бар абитуриенттер;

– мөөнөттүү аскер кызматын өтөгөн адамдар;

– мамлекеттик тилди билүү деңгээли жөнүндө “Кыргызтест” системасын эске алуу менен мамлекеттик тил боюнча ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын мамлекеттик сертификаты бар адамдар;

– ЖРТнын предметтик тестинен кыйла жогору баллга ээ болгон абитуриенттер.

Абитуриенттин жогоруда аталган категорияларга таандыктыгын ырастаган санариптештирилген документтер АМСга тиркелүүгө тийиш, маданият жана искусство, дене тарбия жана спорт багыттарына жана адистиктерге талапкер абитуриенттер ЖОЖдун кабыл алуу комиссиясына ырастоочу документтерди тапшырат.

74. Олимпиада оюндарынын, дүйнө чемпионаттарынын жана Азия оюндарынын чемпиондору жана байге ээлери мамлекеттик жана

предоставляют подтверждающие документы в приемную комиссию вуза.

73. Преимущественным правом при прочих равных условиях при поступлении в государственные образовательные организации высшего профессионального образования пользуются (при наличии подтверждающих документов):

– абитуриенты, имеющие спортивные звания «Мастер спорта Кыргызской Республики», «Мастер спорта Кыргызской Республики международного класса»;

– лица, прошедшие срочную военную службу;

– лица, имеющие государственный сертификат уполномоченного государственного органа по государственному языку с учетом системы «Кыргызтест» об уровне владения государственным языком;

– абитуриенты, имеющие более высокие баллы по предметному тесту ОРТ.

Оцифрованные документы, подтверждающие принадлежность абитуриента к вышеперечисленным категориям, должны быть прикреплены в АИС, абитуриенты, претендующие на направления и специальности культуры и искусства, физической культуры и спорта, предоставляют подтверждающие документы в приемную комиссию вуза.

74. Чемпионы и призеры Олимпийских игр, чемпионатов мира и чемпионы Азиатских игр принимаются без вступительных испытаний (экзаменов, тестирования и собеседований) в государственные и муниципальные вузы для обучения по направлениям подготовки (бакалавриат, магистратура) и специальностям в области физической культуры и спорта.

75. Вуз проводит вступительные испытания исключительно:

– для абитуриентов, поступающих на направления подготовки и специальности, не требующие результатов ОРТ;

– для абитуриентов – иностранных граждан.

76. Вступительные испытания могут проводиться одновременно с проведением туров отбора абитуриентов по результатам ОРТ.

77. В правилах приема вуза независимо от его организационно-правовой формы определяется перечень предметов вступительных испытаний.

78. Вступительные испытания (кроме испытаний по специальностям культуры и искусства, физической культуры и спорта) проводятся по программам, соответствующим учебным программам среднего общего образования.

79. Сроки проведения вступительных испытаний в вузах независимо от их организационно-правовых форм: летнего приема – с 1 июля до 1 сентября; зимнего приема – с 20 декабря до 15 февраля.

муниципалдык ЖОЖдорго дене тарбия жана спорт тармагындагы даярдоо багыттары (бакалавриат, магистратура) жана адистиктери боюнча окуу үчүн кирүү сыноолорусуз (экзамендерсиз, тестирилөөсүз жана аңгемелешүүсүз) кабыл алынат.

75. ЖОЖ кирүү сыноолорун төмөнкүлөр үчүн гана өткөрөт:

– ЖРТнын жыйынтыктарын талап кылбаган даярдоо багыттарына жана адистиктерге тапшыруучу абитуриенттер үчүн;

– чет өлкөлүк жарандар – абитуриенттер үчүн.

76. Кирүү сыноолору абитуриенттерди ЖРТнын жыйынтыктары боюнча тандоо турларын өткөрүү менен бир убакта жүргүзүлүшү мүмкүн.

77. ЖОЖдун уюштуруу-укуктук формасына карабастан кабыл алуу эрежелеринде кирүү сыноолорунун предметтеринин тизмеси аныкталат.

78. Кирүү сыноолору (маданият жана искусство, дене тарбия жана спорт адистиктери боюнча сыноолордон башка) жалпы орто билим берүүнүн окуу программаларына туура келген программалар боюнча өткөрүлөт.

79. ЖОЖдордо кирүү сыноолорун өткөрүүнүн мөөнөттөрү алардын уюштуруу-укуктук формаларына карабастан жайкы кабыл алууда – 1-июлдан 1-сентябрга чейин, кышкы кабыл алууда – 20-декабрдан 15-февралга чейин.

Чет өлкөлүк жарандар үчүн кирүү сыноолорун өткөрүүнүн мөөнөттөрү: жайкы кабыл алууда – 1-июлдан 15-октябрга чейин; кышкы кабыл алууда – 20-декабрдан 15-февралга чейин.

80. Кирүү жана аттестациялык сыноолордун ырааттамасы (предмети, күнү, убактысы, экзамендик тобу жана экзамен өтүүчү жер, консультациялар, жыйынтыктарды жарыялоо күнү) кабыл алуу комиссиясынын төрагасы же анын орун басары тарабынан бекитилет жана 20-июндан жана 15-декабрдан (кышкы кабыл алуу үчүн) кечиктирбей абитуриенттерге маалымдалат. Кирүү сыноолорунун жана аттестациялык сыноолордун ырааттамасында экзамендик комиссиялардын төрагаларынын жана экзаменаторлордун аты-жөнү көрсөтүлбөйт.

81. Документтерди кабыл алуу аяктагандан кийин документтерин алып кеткен адамдар конкурстан четтетилет.

82. Жүйөлүү себептер боюнча (документ менен ырасталган ооруп калуусу, жакындарынын өлүмү) кирүү сыноолоруна келбей калган адамдар кирүү сыноолорун тапшыруунун кийинки этаптарында параллелдүү топтор менен же алар аяктагандан кийинки мезгилде жекече киргизилет.

83. Тездетилген программа боюнча ЖОЖго окууга кабыл алуу кесиптик жогорку же орто билим алууда өткөн айрым дисциплиналардын жана башка окуу иш-чараларынын окутуу

Сроки проведения вступительных испытаний для иностранных граждан: летнего приема – с 1 июля до 15 октября; зимнего приема – с 20 декабря до 15 февраля.

80. Расписание вступительных и аттестационных испытаний (предмет, дата, время, экзаменационная группа и место проведения экзамена, консультации, дата объявления результатов) утверждается председателем приемной комиссии или его заместителем и доводится до сведения абитуриентов не позднее 20 июня и 15 декабря (для зимнего приема). В расписании вступительных испытаний и аттестационных испытаний фамилии председателей экзаменационных комиссий и экзаменаторов не указываются.

81. Лица, забравшие документы после завершения приема документов, выбывают из конкурса.

82. Лица, не явившиеся на вступительное испытание по уважительной причине (болезнь, смерть близких, подтвержденные документально), допускаются к нему в параллельных группах на следующем этапе сдачи вступительных испытаний или индивидуально в период до их полного завершения.

83. Прием на обучение в вуз по ускоренной программе проводится на основании переаттестации (перезачета) результатов обучения отдельных дисциплин и других учебных мероприятий, пройденных при получении высшего или среднего профессионального образования. Переаттестация (перезачет) результатов обучения проводится вузом самостоятельно. При этом срок обучения при реализации ускоренных программ определяется по результатам переаттестации (перезачета) полностью или частично результатов обучения по отдельным дисциплинам (модулям) и (или) отдельным практикам, освоенным (пройденным) студентом при получении среднего профессионального образования и (или) высшего образования по иной образовательной программе.

84. Конкурс для обучения по программам магистратуры проводится по заявлениям граждан по результатам вступительных испытаний. При чрезвычайном положении, чрезвычайной ситуации, по согласованию с уполномоченным органом, допускается проведение вступительных испытаний в режиме онлайн.

Глава 8. Общие правила проведения вступительных испытаний

85. Вступительные испытания могут быть проведены в виде экзамена (устного или письменного), тестирования (бланочного или компьютерного), собеседования. При чрезвычайном положении, чрезвычайной ситуации, по согласованию с уполномоченным органом, допускается проведение вступительных испытаний в режиме онлайн.

жыйынтыктарын кайра аттестациялоонун (кайра зачет берүүнүн) негизинде жүргүзүлөт. Окутуунун жыйынтыктарын кайра аттестациялоо (кайра зачет берүү) ЖОЖ тарабынан өз алдынча өткөрүлөт. Мында тездетилген программаларды ишке ашырууда окуу мөөнөтү студент тарабынан башка билим берүү программасы боюнча кесиптик орто билим жана (же) жогорку билим алууда өздөштүргөн (өткөн) айрым дисциплиналар (модулдар) жана (же) айрым практикалар боюнча окутуунун жыйынтыктарын толугу менен же жарым-жартылай кайра аттестациялоонун жыйынтыктары боюнча аныкталат.

84. Магистратуранын программалары боюнча окутуу үчүн конкурс жарандардын арыздары боюнча кирүү сыноолорунун жыйынтыктары боюнча жүргүзүлөт. Өзгөчө абалда, өзгөчө кырдаалда ыйгарым укуктуу орган менен макулдашуу боюнча кирүү сыноолорун онлайн режимде өткөрүүгө жол берилет.

8-глава. Кирүү сыноолорун өткөрүүнүн жалпы эрежелери

85. Кирүү сыноолору экзамен (оозеки же жазуу), тестирилөө (бланктык же компьютердик), маектешүү түрүндө өткөрүлүшү мүмкүн. Өзгөчө абалда, өзгөчө кырдаалда ыйгарым укуктуу орган менен макулдашуу боюнча кирүү сыноолорун онлайн режимде өткөрүүгө жол берилет.

86. ЖОЖ кирүү сыноолорун өткөрүү үчүн заманбап тестирилөө методдорун колдонуу менен баалоо жаатында адистешкен уюмдардын тесттик тапшырмаларын, аны менен түзүлгөн келишимдин негизинде пайдаланса болот. ЖОЖдун предметтик комиссиялары тарабынан иштелип чыккан тесттик тапшырмалар, оозеки экзамен үчүн билеттер, жазуу экзамендери үчүн тапшырмалар жалпы орто билим берүү программасына туура келүүгө тийиш.

87. Тесттик тапшырмалардын, оозеки экзамендер үчүн билеттердин жана жазуу экзамендери үчүн тапшырмалардын пакеттери жана алардын ачкычтары (жооптору) кабыл алуу комиссиясынын төрагасында чапталган конверттерде сакталышы керек, алар тестирилөөнүн (экзамендин) алдында гана ачылат.

88. Тестирилөөнүн же жазуу экзаменинин узактыгы ЖОЖ тарабынан аныкталат.

89. Абитуриентке кирүү экзамендерине уруксат паспорту же ким экенин күбөлөндүрүүчү башка документи болгондо гана берилет.

90. Кирүү сыноолору башталардын алдында экзамендик комиссиянын мүчөлөрү тарабынан экзамен өткөрүү эрежелери тууралуу инструктаж өткөрүлөт.

91. Кирүү экзамендери учурунда абитуриенттерге төмөнкүлөргө тыюу салынат:

86. Вуз может для проведения вступительных испытаний использовать тестовые задания организаций, специализирующихся в области оценивания с использованием современных методов тестирования, на основании заключенных с ними договоров. Тестовые задания, билеты для устных экзаменов, задания для письменных экзаменов, разработанные предметными комиссиями вуза, должны соответствовать программе среднего общего образования.

87. Пакеты тестовых заданий, билетов для устных экзаменов и заданий для письменных экзаменов и ключи (ответы) к ним должны храниться у председателя приемной комиссии в запечатанных конвертах, которые вскрываются непосредственно перед проведением тестирования (экзамена).

88. Длительность тестирования или письменного экзамена определяется вузом.

89. Допуск абитуриентов к вступительным экзаменам осуществляется при наличии паспорта или другого документа, удостоверяющего личность.

90. Перед началом вступительных испытаний членами экзаменационной комиссии проводится инструктаж о правилах проведения экзамена.

91. Во время вступительных экзаменов абитуриентам запрещается:

- приносить и использовать учебники, тетради, записи, мобильные телефоны, электронные записные книжки и другие средства хранения информации;

- разговаривать или пересаживаться без разрешения экзаменаторов;

- обмениваться экзаменационными билетами, бланками ответов и записями.

В случае неоднократного нарушения требований о порядке проведения вступительных испытаний абитуриент может быть дисквалифицирован и не допущен к следующему экзамену. Дисквалификация оформляется соответствующим актом, заверенным подписями членов экзаменационной комиссии.

92. При сдаче абитуриентом выполненного тестового задания членами комиссии проверяется соответствие номера варианта на бланке ответа и на тестовом задании, отсутствие исправлений, отметок на бланке ответов, заполнение бланков шариковой или гелевой ручкой.

93. Присутствие на вступительных экзаменах посторонних лиц запрещается.

94. По окончании экзамена тесты, бланки ответов и экзаменационные листы передаются ответственному секретарю приемной комиссии.

– китептерди, дептерди, жазууларды, мобилдик телефондорду, электрондук жазуу китептерин жана маалыматты сактоонун башка каражаттарын алып келип пайдаланууга;

– сүйлөшүүгө же экзаменаторлордун уруксатысыз орун алмаштырууга;

– экзамендик билеттерди, жооптордун бланктарын жана жазууларды алмаштырууга.

Кируу сыноолорун өткөрүүнүн тартиби жөнүндө талаптарды бир нече жолу бузган учурда абитуриент дисквалификацияланып, кийинки экзаменге киргизилбейт. Дисквалификация тиешелүү акт менен таризделип, экзамендик комиссиянын мүчөлөрүнүн колдору менен күбөлөндүрүлөт.

92. Абитуриент тарабынан аткарылган тесттик тапшырманы тапшырууда комиссиянын мүчөлөрү жооптордун бланкы менен тесттик тапшырманын вариантынын номери шайкеш болушун, жооптордун бланкында оңдоолордун, белгилердин жоктугун, бланктардын шарик же гель калеминен толтурулушун текшерет.

93. Кируу экзамендеринде бөтөн адамдардын катышуусуна тыюу салынат.

94. Экзамен аяктаганда тесттер, жооптордун бланктары жана экзамендик баракчалары кабыл алуу комиссиясынын жооптуу катчысына тапшырылат.

95. Жооптуу катчы кабыл алуу комиссиясынын мүчөлөрү менен бирге жазуу иштерин же жооптордун бланктарын шифрлейт, экзамендик баракчага жана жооптордун бланкына шарттуу шифр коет.

96. Экзамендик баракчалар жооптуу катчыда калат жана чапталган сейфте сакталат, ал эми жооптордун бланктары текшерүү үчүн экзамендик комиссиянын мүчөлөрүнө өткөрүп берилет, мында аларды ЖОЖдо гана текшерүүгө уруксат берилет. Бул кирүү сыноосуна тиешеси жок адамдар текшерүүгө киргизилбейт.

97. Экзамендик иштерди текшерүү ошол эле күнү, шифрлөө аяктагандан кийин дароо башталат.

98. Экзамендик иштерди текшерүүдө төмөнкүдөй эрежелер сакталууга тийиш:

– карандаш менен боёлгон жооптор эсептелбейт;

– абитуриент тарабынан жооптун эки варианты белгиленсе, ошол суроого жооп эсептелбейт;

– жооптордун бланкында коюлган балл менен катар милдеттүү тартипте текшерүүчүнүн колу коюлат жана фамилиясы жазылат;

– жооптордун бланктарында ишке тиешеси жок кол коюлуп калса же башка жазуулар болсо, тесттик тапшырмалар эки экзаменатор тарабынан текшерилет.

99. Компьютердик тестирилөөнү жүргүзүүдө суроолор жана жооптор компьютердин мониторунда чагылдырылат. Эгерде бардык

95. Ответственный секретарь вместе с членами приемной комиссии зашифровывает письменные работы или бланки ответов, проставляя условный шифр на экзаменационном листе и бланке ответов.

96. Экзаменационные листы остаются у ответственного секретаря и хранятся в запечатанном сейфе, а бланки ответов передаются членам экзаменационной комиссии для проверки, при этом проверка их разрешается только в вузе. Лица, не имеющие отношения к данному вступительному испытанию, к проверке не допускаются.

97. Проверка экзаменационных работ проводится в тот же день, сразу после окончания шифрования.

98. При проверке экзаменационных работ необходимо придерживаться следующих правил:

– ответы, закрашенные карандашом, не засчитываются;

– при закрашивании абитуриентом двух вариантов ответов, ответ на данный вопрос не засчитывается;

– на бланках ответов рядом с выставленными баллами в обязательном порядке ставится подпись и указывается фамилия проверяющего;

– при обнаружении подписи на бланках ответов или каких-либо надписей, не относящихся к работе, тестовые задания проверяются двумя экзаменаторами.

99. При проведении компьютерного тестирования вопросы и ответы отображаются на мониторе компьютера. Тест завершается, если исчерпаны все вопросы или истекло время, отведенное для теста. Результат теста фиксируется в электронном протоколе. Факт ознакомления с результатами тестирования подтверждается подписью абитуриента на листе тестирования и фиксируется в экзаменационной ведомости.

100. Минимальный пороговый балл, дающий право абитуриенту участвовать в конкурсе, устанавливается вузом заранее и не может быть меньше 40 процентов максимально возможного количества баллов.

101. Список абитуриентов, рекомендованных к зачислению на места по договору с оплатой стоимости обучения, должен быть вывешен не позднее 10 часов утра следующего дня после проведения экзамена.

102. Письменные работы лиц, зачисленных в вуз, подшиваются в их личные дела или в электронном (цифровом) виде вводятся в базу данных студентов. Письменные работы непринятых абитуриентов хранятся в течение шести месяцев, после чего уничтожаются.

суроолор бүтсө же тест үчүн бөлүнгөн убакыт бүтсө, тест аяктайт. Тесттин жыйынтыгы электрондук протоколдо фиксацияланат. Тестирилөөнүн жыйынтыктары менен таанышуу фактысы абитуриенттин тестирилөө баракчасындагы колу менен ырасталып, экзамендик ведомостто фиксацияланат.

100. Абитуриентке конкурска катышууга укук берген минималдуу босоголук балл күн мурунтан ЖОЖ тарабынан белгиленет жана максималдуу мүмкүн болгон бапдардын санынын 40 пайызынан кем болбошу керек.

101. Окутуунун наркын төлөө келишими боюнча орундарга кабыл алууга сунушталган абитуриенттердин тизмеси экзамен өткөн күндүн эртеси саат эртең мененки 10дон кечиктирбей илинүүгө тийиш.

102. ЖОЖго кабыл алынган адамдардын жазуу иштери алардын өздүк ишине тиркелет же электрондук (санариптик) түрдө студенттердин маалыматтар базасына киргизилет. Кабыл алынбаган абитуриенттердин жазуу иштери алты ай аралыгында сакталып, андан соң жок кылынат.

9-глава. Апелляцияларды берүүнүн жана кароонун жалпы эрежелери

103. Кириүү же аттестациялык сыноонун жыйынтыктары боюнча абитуриент апелляциялык комиссияга сыноону өткөрүүнүн белгиленген тартибин, анын пикири боюнча, бузуу жана/же анын жыйынтыктары менен макул эместиги тууралуу жазуу жүзүндө апелляциялык арыз (мындан ары – апелляция) берүүгө укуктуу.

Жазуу түрүндөгү сыноону жүргүзгөн учурда абитуриент өзүнүн иши менен тааныша алат.

104. Апелляцияны кароо экзаменди кайра тапшыруу болуп саналбайт. Апелляцияны кароонун жүрүшүндө кирүү сыноону тапшыруунун жыйынтыктарын баалоонун тууралыгы гана текшерилет.

105. Апелляцияны экзамен боюнча бааны жарыялагандан кийинки күнү абитуриент жеке өзү берет. Кабыл алуу комиссиясы апелляцияларды кабыл алууну бүт жумуш күн аралыгында камсыздайт.

106. Абитуриент апелляцияны кароодо катышууга укуктуу. Абитуриент ким экенин күбөлөндүрүүчү документин жана экзамендик баракчаны алып келүүгө тийиш.

107. Жашы жете элек (18 жашка чейинки) абитуриенттер менен чогуу ата-энесинин бири же анын мыйзамдуу өкүлү катышууга укуктуу, мыйзамга ылайык жашы жеткенге чейин аракетке толук жөндөмдүү деп таанылган жашы жете электерди кошпогондо.

108. Апелляцияны кароодон кийин экзамен боюнча баа жөнүндө апелляциялык комиссиянын чечими чыгарылат.

Глава 9. Общие правила подачи и рассмотрения апелляций

103. По результатам вступительного или аттестационного испытания абитуриент имеет право подать в апелляционную комиссию письменное апелляционное заявление о нарушении, по его мнению, установленного порядка проведения испытания и/или несогласии с его результатами (далее – апелляция).

В случае проведения письменного испытания, абитуриент может ознакомиться со своей работой.

104. Рассмотрение апелляции не является пересдачей экзамена. В ходе рассмотрения апелляции проверяется только правильность оценки результатов сдачи вступительного испытания.

105. Апелляция подается абитуриентом лично на следующий день после объявления оценки по экзамену. Приемная комиссия обеспечивает прием апелляций в течение всего рабочего дня.

106. Абитуриент имеет право присутствовать при рассмотрении апелляции. Абитуриент должен иметь при себе документ, удостоверяющий его личность, и экзаменационный лист.

107. С несовершеннолетним абитуриентом (до 18 лет) имеет право присутствовать один из родителей или законных представителей, кроме несовершеннолетних, признанных в соответствии с законом полностью дееспособными до достижения совершеннолетия.

108. После рассмотрения апелляции выносится решение апелляционной комиссии об оценке по экзамену.

109. При возникновении разногласий в апелляционной комиссии проводится голосование и решение утверждается большинством голосов. Оформленное протоколом решение апелляционной комиссии доводят до сведения абитуриента (под подпись).

Глава 10. Зачисление

110. Зачисление абитуриентов в число студентов вузов независимо от их организационно-правовых форм на все формы обучения производится при наличии подлинника документа об образовании либо его дубликата.

При зачислении в магистратуру на заочную форму обучения и на ускоренные программы обучения на базе среднего профессионального образования по соответствующему профилю выпускники педагогических направлений подготовки и специальностей, обучавшиеся на грантовой или бюджетной основе, предоставляют копию диплома о базовом высшем профессиональном образовании (бакалавр) или диплома о среднем профессиональном образовании, заверенную выдавшим его учебным заведением, и справку учебного

109. Апелляциялык комиссияда карама-каршы пикирлер жаралган учурда добуш берүү жүргүзүлөт жана чечим көпчүлүк добуш менен бекитилет. Протокол менен таризделген апелляциялык комиссиянын чечими абитуриентке маалымдалат (кол койдуруу менен).

10-глава. Кабыл алуу

110. Абитуриенттерди ЖОЖдордун, алардын уюштуруу-укуктук формасына карабастан, студенттеринин катарына окутуунун бардык формаларына кабыл алуу билими жөнүндө документинин түп нускасы же анын дубликаты бар болсо ишке ашырылат.

Магистратуранын сырттан окуу формасына жана тиешелүү профили боюнча кесиптик орто билим берүүнүн базасында окутуунун тездетилген программасына кабыл алууда гранттык же бюджеттик негизде окуган педагогикалык даярдоо багыттарынын жана адистиктеринин бүтүрүүчүлөрү, берген окуу жай тарабынан күбөлөндүрүлгөн базалык жогорку кесиптик билими (бакалавр) жөнүндө дипломдун же орто кесиптик билими жөнүндө дипломдун көчүрмөсүн жана гранттык же бюджеттик негизде окугандыгы жана жумушка бөлүштүрүү жөнүндө окуу жайынын маалымкатын тапшырат.

Өзгөчө абалда абитуриенттерди ЖРТнын жыйынтыктары боюнча АМСка төмөнкү документтерди электрондук түрдө тапшыргандан кийин студенттердин катарына кабыл алууга жол берилет:

- паспортун же туулгандыгы жөнүндө күбөлүгүн;
- ЖРТнын сертификатын;
- жалпы орто билими жөнүндө аттестатты, кесиптик орто билими жөнүндө дипломду же анын дубликатын;
- аскердик билетин же каттоо жөнүндө күбөлүгүн.

Мында абитуриент документтердин түп нускаларын жана тиешелүү сандагы фотосүрөттөрдү 15-сентябрга чейин ЖОЖдун кабыл алуу комиссиясына тапшырууга милдеттүү.

111. Абитуриенттерди ЖРТнын жыйынтыктары боюнча студенттердин катарына кабыл алуу тестирилөөнүн жыйынтыктары жөнүндө сертификаттын түп нускасы болгондо жүзөгө ашырылат. Кабыл алуу комиссиясына керектүү документтерди тапшыруу жолу менен ЖОЖдо окуу ниетин ырастаган абитуриенттердин ЖРТ жыйынтыктары кабыл алууга чейин КТК тарабынан ырасталууга тийиш.

112. Абитуриенттерди ЖОЖдордун, алардын уюштуруу-укуктук формасына карабастан, студенттеринин катарына окутуунун бардык формаларына кабыл алуу окутуунун наркын төлөө келишими боюнча

заведения об обучении на грантовой или бюджетной основе и распределении на работу.

При чрезвычайном положении допускается зачисление абитуриентов в число студентов по результатам ОРТ после подачи в АИС в электронном виде следующих документов:

- паспорт или свидетельство о рождении;
- сертификат ОРТ;
- аттестат о среднем общем образовании, диплом о среднем профессиональном образовании либо его дубликат;
- военный билет или приписное свидетельство.

При этом, оригиналы документов и соответствующее количество фотографий абитуриент обязан предоставить в приемную комиссию вуза до 15 сентября.

111. Зачисление абитуриентов в число студентов по результатам ОРТ производится при наличии подлинника сертификата о результатах тестирования. Результаты ОРТ абитуриентов, подтвердивших свое желание обучаться в вузе путем представления в приемную комиссию необходимых документов, должны быть подтверждены НТС до зачисления.

112. Зачисление абитуриентов в число студентов вузов независимо от их организационно-правовых форм на все формы обучения, на места по договору с оплатой стоимости обучения производится по итогам летнего приема до 10 сентября, по итогам зимнего приема – до 10 февраля. Сроки зачисления абитуриентов из числа иностранных граждан по итогам летнего приема могут быть продлены до 15 октября.

113. Слушатели подразделений довузовской подготовки принимаются в вузы на общих основаниях.

114. Лица, не явившиеся на вступительные испытания без уважительных причин, а также получившие неудовлетворительную оценку, не участвуют в конкурсе и не зачисляются в вуз.

115. Приказ (приказы) о зачислении по результатам конкурса с указанием количества баллов, набранных на вступительных испытаниях или по ОРТ, публикуется на официальном сайте вуза и размещается на информационном стенде приемной комиссии.

116. В случае выявления при проверке, проводимой в порядке надзора уполномоченным органом, фактов проведения конкурса и неправомерного зачисления абитуриента, в том числе на основании представленных им недостоверных сведений о результатах ОРТ, студент подлежит отчислению в установленном порядке.

Глава 11. Представление информации и контроль

117. Вузы независимо от их организационно-правовых форм представляют в уполномоченный орган итоговые данные о приеме в сроки:

- на обучение на грантовой основе – до 30 сентября;
- на обучение на платной основе по итогам летнего приема – до 20 октября; по итогам зимнего приема – до 20 февраля.

118. Контроль за работой приемных комиссий вузов осуществляется уполномоченным органом.

орундарга 10-сентябрга чейин жайкы кабыл алуунун жыйынтыктары боюнча, 10-февралга чейин кышкы кабыл алуунун жыйынтыктары боюнча жүргүзүлөт. Чет өлкөлүк жарандардын ичинен абитуриенттерди жайкы кабыл алуунун жыйынтыктары боюнча кабыл алуунун мөөнөттөрү 15-октябрга чейин узартылышы мүмкүн.

113. ЖОЖго чейинки даярдоо бөлүмдөрүнүн угуучулары ЖОЖго жалпы негизде кабыл алынат.

114. Кируу сыноолоруна жүйөлүү себептерсиз келбегендер же канааттандырарлык эмес деген баа алган адамдар конкурска катыша албайт жана ЖОЖго кабыл алынбайт.

115. Кируу сыноолорунда же ЖРТ боюнча алган баллдын санын көрсөтүү менен конкурстун жыйынтыктары боюнча кабыл алынгандыгы тууралуу буйруктар ЖОЖдун расмий сайтында жарыяланат же кабыл алуу комиссиясынын маалымат тактасында жайгаштырылат.

116. Ыйгарым укуктуу орган тарабынан көзөмөл иретинде жүргүзүлгөн текшерүүдө конкурсту өткөрүү жана абитуриентти, анын ичинде ЖРТнын жыйынтыктары тууралуу анык эмес маалыматты берүүнүн негизинде мыйзамсыз кабыл алуу фактысы аныкталган учурда студент белгиленген тартипте окуудан чыгарылат.

11-глава. Маалымат берүү жана контролдоо

117. ЖОЖдор уюштуруу-укуктук формаларына карабастан Ыйгарым укуктуу органга кабыл алуу жөнүндө жыйынтыктоочу маалыматтарды төмөнкүдөй мөөнөттө берет:

- гранттык негизде окутууга – 30-сентябрга чейин;
- акы төлөнүүчү негизде окутууга – жайкы кабыл алуунун жыйынтыктары боюнча 20-октябрга чейин; кышкы кабыл алуунун жыйынтыктары боюнча 20-февралга чейин.

118. ЖОЖдун кабыл алуу комиссиясынын ишин контролдоо Ыйгарым укуктуу орган тарабынан жүзөгө ашырылат.

Кыргыз Республикасынын
жогорку окуу жайларына
кабыл алуу тартибине
тиркеме

Приложение
к Порядку приема
в высшие учебные заведения
Кыргызской Республики

**Абитуриенттердин категориялары жана алар боюнча
мамлекеттик билим берүү гранттарын
пайыздык бөлүштүрүү жөнүндө
нускама**

1. Гранттарды алууга (конкурстан тышкары кабыл алынууга укуктуу абитуриенттерден башка) талапкер абитуриенттер төмөнкүдөй категорияларга бөлүнөт:

– абитуриенттер – Бишкек шаарындагы жалпы билим берүү уюмдарынын жана кесиптик орто билим берүүнүн билим берүү уюмдарынын бүтүрүүчүлөрү;

– абитуриенттер – облустук борборлордун (Ош, Жалал-Абад, Нарын, Баткен, Каракол, Талас шаарлары) жана кичи шаарчалардын (Балыкчы, Чолпон-Ата, Кара-Балта, Токмок, Кант, Кара-Көл, Кара-Суу, Кызыл-Кыя, Майлуу-Суу, Сүлүктү, Өзгөн, Раззаков, Көк-Жаңгак, Таш-Көмүр, Шопоков, Токтогул, Миңкуш шаарчасы) жалпы билим берүү уюмдарынын жана кесиптик орто билим берүүнүн билим берүү уюмдарынын бүтүрүүчүлөрү;

– абитуриенттер – айыл жергесинде жайгашкан жалпы билим берүү уюмдарынын бүтүрүүчүлөрү;

– абитуриенттер – Кыргыз Республикасынын бийик тоолуу зоналарында жайгашкан жалпы билим берүү уюмдарынын бүтүрүүчүлөрү.

2. Абитуриенттердин категорияларынын пайыздык катышы ЖОЖдун гранттык комиссиясы тарабынан ар бир адистик үчүн, ар бир турда каттоо аяктагандан кийин, максаттуу орундарга конкурска катышкан абитуриенттердин категорияларын, ошондой эле жеңилдик берилген абитуриенттерди кошпогондо, төмөнкүдөй формула боюнча эсептелет:

$$\text{Соц. категориянын квотасы} = \frac{N_k}{N_{\text{жалпы}}} \times \text{кабыл алуу планы}$$

мында, N_k – тиешелүү категориядагы абитуриенттердин саны;
 N жалпы – конкурска катышкан абитуриенттердин жалпы саны.

**Инструкция
о категориях абитуриентов и процентном распределении
государственных образовательных грантов по ним**

1. Абитуриенты (кроме абитуриентов, имеющих право на внеконкурсное зачисление), претендующие на получение грантов, делятся на следующие категории:

– абитуриенты – выпускники общеобразовательных организаций и образовательных организаций среднего профессионального образования гор. Бишкек;

– абитуриенты – выпускники общеобразовательных организаций и образовательных организаций среднего профессионального образования областных центров (городов Ош, Джалал-Абад, Нарын, Баткен, Каракол, Талас) и малых городов (Балыкчы, Чолпон-Ата, Кара-Балта, Токмок, Кант, Кара-Куль, Кара-Суу, Кызыл-Кия, Майлуу-Суу, Сулюкта, Узген, Раззаков, Кок-Янгах, Таш-Кумыр, Шопоков, Токтогул, с. Мин-Куш);

– абитуриенты – выпускники общеобразовательных организаций, расположенных в сельской местности;

– абитуриенты – выпускники общеобразовательных организаций, расположенных в высокогорных зонах Кыргызской Республики.

2. Процентное соотношение категорий абитуриентов рассчитывается грантовой комиссией высшего учебного заведения для каждой специальности, после окончания регистрации в каждом туре, кроме категории абитуриентов, участвующих в конкурсе на целевые места, а также абитуриентов – льготников, по следующей формуле:

$$\text{Квота соц. категории} = \frac{N_k}{N_{\text{общ.}}} \times \text{план приема, где}$$

N_k – количество абитуриентов соответствующей категории;
 N общ. – общее количество абитуриентов, участвующих в конкурсе.

Кыргыз Республикасынын жогорку жана кесиптик орто билим берүүчү билим берүү уюмдарынын мамлекеттик билим берүү гранттары жана бюджеттик орундары жөнүндө жобо

1. Ушул Жогорку жана кесиптик орто билим берүүчү билим берүү уюмдарынын мамлекеттик билим берүү гранттары жана бюджеттик орундары жөнүндө жобо (мындан ары – Жобо) “Билим берүү жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 35, 44-беренелерине жана кесиптик билим берүү жаатындагы башка ченемдик укуктук актыларга ылайык иштелип чыккан жана даярдоо багыттары, адистиктер жана жогорку жана кесиптик орто билим берүүчү мамлекеттик билим берүү уюмдары (мындан ары – билим берүү уюму) боюнча мамлекеттик билим берүү гранттарын жана бюджеттик орундарды бөлүштүрүү тартибин аныктайт.

1-глава. Жалпы жоболор

2. Мамлекеттик билим берүү гранты (мындан ары – грант) – республика үчүн артыкчылыктуу багыттар жана адистиктер боюнча адистерди даярдоого мамлекеттик заказга киргизилген багыттар же адистиктер боюнча жогорку кесиптик билим берүүчү мамлекеттик уюмда (мындан ары – ЖОЖ) окууга мамлекет тарабынан конкреттүү адамга (мындан ары – грант ээси) бөлүнүүчү финансы каражаттары.

3. Бюджеттик орун – республика үчүн артыкчылыктуу адистиктер боюнча адистерди даярдоого мамлекеттик заказга киргизилген адистиктер боюнча кесиптик орто билим берүүчү мамлекеттик уюмда (мындан ары – КООЖ) окууга мамлекет тарабынан бөлүнүүчү жана республикалык бюджеттен каржылануучу орун.

4. Министрликтер, адистиктер боюнча гранттардын, бюджеттик орундардын өлчөмү жана саны Кыргыз Республикасынын билим берүү жана илим жаатындагы ыйгарым укуктуу мамлекеттик органынын (мындан ары – ыйгарым укуктуу орган) сунушу боюнча Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети тарабынан аныкталат.

2-глава. Гранттык жана бюджеттик орундарга кабыл алуу планын түзүүнүн тартиби

5. Кадрларды даярдоо гранттардын жана бюджеттик орундардын эсебинен ишке ашырылуучу даярдоо багыттарынын жана адистиктердин тизмеги Кыргыз Республикасынын иш менен камсыздоо чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органы

Положение о государственных образовательных грантах и бюджетных местах образовательных организаций высшего и среднего профессионального образования Кыргызской Республики

1. Настоящее Положение о государственных образовательных грантах и бюджетных местах образовательных организаций высшего и среднего профессионального образования (далее – Положение) разработано в соответствии со статьями 35, 44 Закона Кыргызской Республики «Об образовании» и другими нормативными правовыми актами в области профессионального образования и определяет порядок распределения государственных образовательных грантов и бюджетных мест в разрезе направлений подготовки, специальностей и государственных образовательных организаций высшего и среднего профессионального образования (далее – образовательная организация).

Глава 1. Общие положения

2. Государственный образовательный грант (далее – грант) – финансовые средства, выделяемые государством конкретному лицу (далее – грантообладатель) на обучение в государственной организации высшего профессионального образования (далее – вуз) по направлению или специальности, включенными в государственный заказ на подготовку специалистов по приоритетным для республики направлениям и специальностям.

3. Бюджетное место – место, выделяемое государством на обучение в государственной организации среднего профессионального образования (далее – спуз) по специальностям, включенным в государственный заказ на подготовку специалистов по приоритетным для республики специальностям, и финансируемое из средств республиканского бюджета.

4. Размер и количество грантов, бюджетных мест в разрезе министерств, специальностей определяются Кабинетом Министров Кыргызской Республики по предложению уполномоченного государственного органа Кыргызской Республики в области образования и науки (далее – уполномоченный орган).

тарабынан түзүлүүчү эмгек ресурстарына болгон керектөөнүн жыйынды болжолунун негизинде аныкталат.

6. Эмгек ресурстарына болгон керектөөнүн жыйынды болжолу республиканын билим берүү уюмдарына жеткирилет жана алар тарабынан өз регионундагы иш берүүчүлөр менен кадрларды даярдоого эки тараптуу келишимдерди түзүү үчүн колдонулат.

7. Даярдоого келишим конкреттүү министрлик, мамлекеттик комитет, ведомство, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органы, ишкана, мекеме (мындан ары – иш берүүчүлөр) менен түзүлөт. Келишимге ылайык билим берүү уюму гранттын эсебинен тийиштүү адистиктер жана багыттар боюнча кадрларды даярдоого милдеттенет, иш берүүчү билим берүү уюмунун бүтүрүүчүлөрүн аталган багыттар жана адистиктер боюнча окууну бүткөндөн кийин ишке орноштурууга милдеттенет.

8. Даярдоо багыттары жана адистиктер боюнча гранттык орундарды бөлүүгө өтүмө билим берүү уюму тарабынан ыйгарым укуктуу органга жыл сайын 1-январга чейин берилет.

9. Өтүмө эмгек ресурстарына болгон керектөөнүн жыйынды болжолуна киргизилген адистиктерге жана багыттарга гана берилет жана милдеттүү түрдө төмөнкүлөрдү камтууга тийиш:

– тийиштүү окуу жылында ар бир багыт жана адистик боюнча кадрларды даярдоого иш берүүчүлөр менен түзүлгөн келишимдер жөнүндө маалыматты;

– өткөн мезгилде ар бир адистик боюнча билим берүү уюмунун бүтүрүүчүлөрүн ишке орноштуруу жөнүндө маалыматты.

10. Берилген өтүмөлөрдүн негизинде ыйгарым укуктуу орган Тиешелүү окуу жылына гранттардын, бюджеттик орундардын негизинде даярдоо багыттарынын, адистиктердин жана кабыл алуу көлөмүнүн тизмегинин долбоорун түзөт.

11. Гранттык, бюджеттик орундар адистиктер жана даярдоо багыттары боюнча 25тен кем эмес адисти даярдоого өтүмө берген жана бул багыттар/адистиктер боюнча ишке орноштурулган бүтүрүүчүлөрдүн үлүшү 80 пайыздан кем болбогон билим берүү уюмуна бөлүнөт (маданият жана искусство адистиктеринен тышкары).

12. ЖОЖдордо гранттык жана КООЖдорго бюджеттик орундарга абитуриенттерди тандоо Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети белгилеген тартипте жүзөгө ашырылат.

3-глава. Гранттык жана бюджеттик негизде окуган студенттердин укуктары жана милдеттери

13. Билим берүү уюмдарында гранттык жана бюджеттик негизде окуган студенттер Кыргыз Республикасынын билим берүү жаатындагы мыйзамдарына жана ЖОЖдордун/КООЖдордун уставына ылайык бардык укуктарга жана милдеттерге ээ болушат.

Глава 2. Порядок формирования плана приема на грантовые и бюджетные места

5. Перечень направлений подготовки и специальностей, подготовка кадров по которым осуществляется за счет грантов и бюджетных мест, определяется на основании сводного прогноза потребности в трудовых ресурсах, формируемого уполномоченным государственным органом Кыргызской Республики в сфере занятости.

6. Сводный прогноз потребности в трудовых ресурсах доводится до сведения образовательных организаций республики и используется ими для заключения двусторонних договоров на подготовку кадров с работодателями своего региона.

7. Договор на подготовку заключается с конкретным министерством, государственным комитетом, ведомством, органом местного самоуправления, предприятием, учреждением (далее – работодатели). В соответствии с договором образовательная организация обязуется подготовить кадры по соответствующим специальностям и направлениям за счет гранта, работодатель обязуется трудоустроить после окончания выпускников образовательной организации по указанным направлениям и специальностям.

8. Заявка на выделение грантовых мест по направлениям подготовки и специальностям подается образовательной организацией в уполномоченный орган ежегодно, до 1 января.

9. Заявка подается только на специальности и направления, включенные в сводный прогноз потребности в трудовых ресурсах, и в обязательном порядке должна содержать:

– информацию о заключенных с работодателями договорах на подготовку кадров по каждому направлению и специальности на соответствующий учебный год;

– сведения о трудоустройстве выпускников образовательной организации за предыдущий период по каждой специальности.

10. На основании представленных заявок уполномоченный орган формирует проект Перечня направлений подготовки, специальностей и объема приема на основе грантов, бюджетных мест на соответствующий учебный год.

11. Грантовые, бюджетные места выделяются образовательной организации по специальностям и направлениям подготовки (кроме специальностей культуры и искусства), на которые представлены заявки на подготовку не менее 25 специалистов, и доля трудоустроенных выпускников по данным направлениям/специальностям составляет не менее 80 процентов.

12. Отбор абитуриентов на грантовые места в вузы и на бюджетные места в спузы осуществляется в порядке, установленном Кабинетом Министров Кыргызской Республики.

14. Билим берүү уюмдарынын гранттык жана бюджеттик негизде окуган студенттери мамлекеттик билим берүү стандарттарынын талаптарынын деңгээлинде теориялык билимдерге, кесиптик билгичтиктерге жана көндүмдөргө ээ болууга, окуу планында жана окутуу программаларында каралган тапшырмалардын бардык түрлөрүн белгиленген мөөнөттөрдө аткарууга, окуу жайдын уставын жана ички тартип эрежелерин сактоого милдеттүү.

15. Билим берүү уюмдарына кабыл алынган жана бюджеттик каражаттардын эсебинен жогорку жана кесиптик орто билим алган Кыргыз Республикасынын жарандары медициналык, фармацевттик адистиктер боюнча Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органынын бөлүштүрүүсүнө ылайык – эки жыл иштеп берүү мөөнөтү, педагогикалык адистиктер боюнча ыйгарым укуктуу органдын бөлүштүрүүсүнө ылайык ЖОЖдор үчүн – эки жыл жана КООЖдор үчүн – бир жыл иштеп берүү мөөнөтү, укук коргоо ишинин адистиктери боюнча Кыргыз Республикасынын ички иштер чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органынын бөлүштүрүүсүнө ылайык – эки жыл иштеп берүү мөөнөтү менен иштөөгө жиберилүүгө тийиш.

Кыргыз Республикасынын Куралдуу Күчтөрүнүн Советтер Союзунун Баатыры генерал-лейтенант К. Үсөнбеков атындагы Аскердик институтуна кабыл алынган Кыргыз Республикасынын жарандары Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында аныкталган тартипте аскердик кызмат өтөшөт.

16. Бюджеттик каражаттардын эсебинен окуган же жогорку жана кесиптик орто билим алган Кыргыз Республикасынын жарандары төмөнкү учурларда мамлекеттик билим берүү грантынын (Кыргыз Республикасынын Куралдуу Күчтөрүнүн Советтер Союзунун Баатыры генерал-лейтенант К. Үсөнбеков атындагы Аскердик институтунан тышкары), бюджеттик орундун өлчөмүндө билим берүү уюмунун адисти даярдоого чыгымдарынын ордун толтурууга милдеттүү:

– педагогикалык, фармацевттик же медициналык адистиктер боюнча, Кыргыз Республикасынын ички иштер чөйрөсүндөгү укук коргоо ишинин адистиктери боюнча окууну аяктагандан кийин жолдомо боюнча иштөөдөн баш тартканда;

– ЖОЖдон/КООЖдон жүйөөсүз себеп же өз каалоосу боюнча окуудан чыгарылганда (жүйөлүү себептер – ден соолугунун абалы, туруктуу жашоо үчүн республиканын чегинен сырткары кетүү, ырастоочу документтери берген учурда);

– башка адистикке же окутуунун наркын төлөө келишими боюнча окууга которулууга байланыштуу ЖОЖдон/КООЖдон окуудан чыгарылганда.

Глава 3. Права и обязанности студентов, обучающихся на грантовой и бюджетной основе

13. Студенты образовательных организаций, обучающиеся на грантовой и бюджетной основе, имеют все права и обязанности в соответствии с законодательством Кыргызской Республики в области образования и уставами вузов/спузов.

14. Студенты образовательных организаций, обучающиеся на грантовой и бюджетной основе, обязаны овладеть теоретическими знаниями, профессиональными умениями и навыками на уровне требований государственных образовательных стандартов, выполнять в установленные сроки все виды заданий, предусмотренных учебным планом и программами обучения, соблюдать устав учебного заведения и правила внутреннего распорядка.

15. Граждане Кыргызской Республики, зачисленные в образовательные организации и получившие за счет бюджетных средств высшее и среднее профессиональное образование по медицинским, фармацевтическим специальностям, подлежат направлению на работу согласно распределению уполномоченного государственного органа Кыргызской Республики в сфере здравоохранения, со сроком отработки – два года, по педагогическим специальностям – согласно распределению уполномоченного органа, со сроком отработки – два года для вузов и один год – для спузов, по специальностям правоохранительной деятельности – согласно распределению уполномоченного государственного органа Кыргызской Республики в сфере внутренних дел, со сроком отработки – два года.

Граждане Кыргызской Республики, зачисленные в Военный институт Вооруженных Сил Кыргызской Республики имени Героя Советского Союза генерал-лейтенанта К. Усенбекова, проходят военную службу в порядке, определенном законодательством Кыргызской Республики.

16. Граждане Кыргызской Республики, обучающиеся или получившие за счет бюджетных средств высшее и среднее профессиональное образование, обязаны возместить образовательной организации затраты на подготовку специалиста в размере государственного образовательного гранта (за исключением Военного института Вооруженных Сил Кыргызской Республики имени Героя Советского Союза генерал-лейтенанта К. Усенбекова), бюджетного места в случае:

– отказа от работы по направлению после окончания обучения по педагогической, фармацевтической или медицинской специальностям, по специальностям правоохранительной деятельности уполномоченного государственного органа Кыргызской Республики в сфере внутренних дел;

17. Окууну аяктагандан кийин жолдомо боюнча иштөөгө бөлүштүрүүдөн жана адистерди даярдоого чыгымдардын ордун толтуруудан төмөнкүлөр бошотулат:

– I жана II топтордогу майыптар;

– медициналык-социалдык экспертизанын корутундусу боюнча келечектеги кесиптик ишине медициналык каршы көрсөтмөлөрү бар адамдар, анын ичинде республиканын тиешелүү аймагында иштөөгө байланышкан;

– жетимдер (томолой) жана ата-энесинин камкордугусуз калган адамдар.

18. Окутуунун наркын төлөө келишими боюнча окуусу калыбына келтирилген жана окуусун аяктагандан кийин бүтүрүүчүлөрдү жекече бөлүштүрүү боюнча комиссиянын жолдомосу менен иштеп берүү милдеттенмесин аткарууга макул болгон адамдар (Кыргыз Республикасынын ички иштер чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органынын окуу жайларында окуган адамдардан тышкары) мамлекеттик билим берүү грантынын, бюджеттик ордундун өлчөмүндө окутуунун наркынын ордун толтуруудан бошотулат.

Комиссиянын жолдомосу боюнча иштөөдөн баш тартууга байланыштуу адистерди даярдоого кеткен чыгымдардын ордун толтуруудан төмөнкүлөр бошотулат:

– ата-энесинин бирөө же жубайы биринчи же экинчи топтогу майып болсо, эгерде иш аталган майып туугандары туруктуу жашаган жерден бөлөк жактан берилсе;

– офицердик жана жетекчи курамдагы аскер кызматчыларынын, прапорщиктердин жана Кыргыз Республикасынын Куралдуу Күчтөрүндө, Кыргыз Республикасынын Ички иштер министрлигинин органдарында жана аларга теңештирилген башка кызматтарда контракт боюнча кызмат өтөгөн башка аскер кызматчыларынын аялдары (күйөөлөрү), эгер иш күйөөсү (аялы) иштегенден башка жерден берилсе;

– окуу жайды бүтүп жаткан мезгилде кош бойлуу жана I жашка чейинки баласы бар аялдар, эгер иш бүтүрүүчүнүн үй-бүлөсү туруктуу жашагандан башка жерден берилсе.

Ушул Жобонун 16, 17 жана 18-пунктарынын шарттары ушул Жобонун 19-пунктуна ылайык биринчи курстун студенттери менен түзүлүүчү адистерди даярдоо боюнча келишимдерде милдеттүү түрдө чагылдырылууга тийиш.

19. Медициналык, фармацевтик адистиктер, педагогикалык багыттар жана Кыргыз Республикасынын ички иштер чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органынын билим берүү уюмдарында ишке ашырылуучу даярдоо багыттары боюнча даярдоону жүзөгө ашыруучу билим берүү уюмунун биринчи курсунун студенттери менен ишке милдеттүү түрдө бөлүштүрүү, мамлекеттик билим берүү грантынын, бюджеттик ордундун өлчөмүндө окутуунун наркынын

– отчисления из вуза/спуза по неуважительной причине или по собственному желанию (уважительные причины – состояние здоровья, выезд за пределы республики на постоянное место жительства, при предоставлении подтверждающих документов);

– отчисления из вуза/спуза в связи с переводом на другую специальность или на обучение по договору с оплатой стоимости обучения.

17. От распределения на работу по направлению после окончания обучения и возмещения затрат на подготовку специалистов освобождаются:

– инвалиды I, II групп;

– лица, имеющие медицинские противопоказания к будущей профессиональной деятельности по заключению медико-социальной экспертизы, в том числе связанные с работой на соответствующей территории республики;

– сироты (круглые) и лица, оставшиеся без попечения родителей.

18. От возмещения стоимости обучения в размере государственного образовательного гранта, бюджетного места освобождаются лица (за исключением лиц, обучающихся в учебных заведениях уполномоченного государственного органа Кыргызской Республики в сфере внутренних дел), которые восстановлены на обучение по договору с оплатой стоимости обучения и согласны выполнить обязательство по отработке после окончания обучения по направлению комиссии по персональному распределению выпускников.

От возмещения затрат на подготовку специалистов в связи с отказом от работы по направлению комиссии освобождаются:

– лица, имеющие одного из родителей или супруга (супругу) – инвалида первой или второй группы, если работа предоставляется не по месту постоянного жительства перечисленных родственников – инвалидов;

– жены (мужья) военнослужащих офицерского и начальствующего состава, прапорщиков и других военнослужащих, служащих по контракту в Вооруженных Силах Кыргызской Республики, органах Министерства внутренних дел Кыргызской Республики и других приравненных к ним службах, если работа предоставляется не по месту службы их мужей (жен);

– беременные женщины и женщины, имеющие ребенка в возрасте до I года на момент окончания учебного заведения, если работа предоставляется вне места постоянного жительства семьи выпускника.

Условия пунктов 16, 17 и 18 настоящего Положения в обязательном порядке должны быть отражены в договорах по подготовке специалистов, заключаемых со студентами первого курса в соответствии с пунктом 19 настоящего Положения.

ордун толтуруу жөнүндө студент менен ЖОЖдун/КООЖдун ортосундагы эки тараптуу келишим түзүлөт, анын типтүү формасы ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган тарабынан бекитилет.

Медициналык, фармацевтика адистиктерден жана педагогикалык багыттардан/адистиктерден тышкары, биринчи курстун студенттери менен мамлекеттик билим берүү грантынын, бюджеттик ордундун өлчөмүндө окутуунун наркынын ордун толтуруу жөнүндө студент менен ЖОЖдун/КООЖдун ортосундагы эки тараптуу келишим түзүлөт, анын типтүү формасы ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган тарабынан бекитилет.

Максаттуу орударга тапшырган биринчи курстун студенттери менен ишке милдеттүү түрдө бөлүштүрүү, мамлекеттик билим берүү грантынын өлчөмүндө окутуунун наркынын ордун толтуруу жөнүндө студенттин, ЖОЖдун жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органынын же жергиликтүү мамлекеттик администрациянын ортосундагы үч тараптуу келишим түзүлөт, анын типтүү формасы ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган тарабынан бекитилет.

20. Бюджеттик каражаттардын эсебинен жогорку жана кесиптик орто билим алган жана жүйөлүү себеп боюнча (ден соолугунун абалы, үй-бүлөлүк жагдайлар, республиканын чегинен сыртка убактылуу чыгуу, мөөнөттүү аскердик кызмат өтөө) окуусун токтоткон Кыргыз Республикасынын жарандары ошол ЖОЖдо, КООЖдо окуусун калыбына келтирген учурда үч жыл грантка, бюджеттик орунга укугун сакташат.

21. Студентти бир ЖОЖдон башкасына же бир ЖОЖдун ичинде башка адистикке которууга жол берилбейт. Гранты бар студентти ЖОЖдон ЖОЖго ошол эле же чектеш адистикке которууга ЖОЖ тарабынан өзгөчө учурларда жүйөлүү себептер (ден соолугунун абалы, жашаган жерин алмаштыруу) боюнча жана ырастоочу документтери болгон учурда гана жол берилет.

22. Кесиптик орто билим берүүчү билим берүү уюмдарында бюджеттик негизде окуган студенттерди которуу, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 4-июлундагы № 470 токтому менен бекитилген Кыргыз Республикасынын кесиптик орто билим берүүчү уюмунун студенттерин которуу, кайра кабыл алуу, окуудан чыгаруу жана аларга академиялык өргүү берүү тартиби жөнүндө жобого ылайык жүзөгө ашырылат.

19. Со студентами первого курса образовательной организации, осуществляющей подготовку по медицинским, фармацевтическим специальностям, педагогическим направлениям и направлениям подготовки, реализуемым в образовательных организациях уполномоченного государственного органа в сфере внутренних дел Кыргызской Республики, заключается двусторонний договор между студентом и вузом/спузом об обязательном распределении на работу, о возмещении стоимости обучения в размере государственного образовательного гранта, бюджетного места, типовая форма которого утверждается уполномоченным государственным органом.

Со студентами первого курса, кроме медицинских, фармацевтических специальностей и педагогических направлений/специальностей, заключается двусторонний договор между студентом и вузом/спузом о возмещении стоимости обучения в размере государственного образовательного гранта, бюджетного места, типовая форма которого утверждается уполномоченным государственным органом.

Со студентами первого курса, поступившими на целевые места, заключается трехсторонний договор между студентом, вузом и органом местного самоуправления или местной государственной администрацией об обязательном распределении на работу, о возмещении стоимости обучения, в размере государственного образовательного гранта, типовая форма которого утверждается уполномоченным государственным органом.

20. Граждане Кыргызской Республики, получавшие за счет бюджетных средств высшее и среднее профессиональное образование и прекратившие обучение по уважительной причине (состояние здоровья, семейные обстоятельства, временное выбытие за пределы республики, прохождение срочной военной службы), в течение трех лет сохраняют право на грант, бюджетное место при восстановлении на обучение в данном вузе, спузе.

21. Перевод студента из одного вуза в другой или внутри одного вуза на другую специальность не допускается. Перевод студента с грантом из вуза в вуз на ту же или родственную специальность в исключительных случаях допускается вузом только по уважительной причине (состояние здоровья, смена места жительства) и при наличии подтверждающих документов.

22. Перевод студентов, обучающихся на бюджетной основе в образовательных организациях среднего профессионального образования, осуществляется в соответствии с Положением о порядке перевода, восстановления, отчисления и предоставления академических отпусков студентам образовательной организации среднего профессионального образования Кыргызской Республики, утвержденным постановлением Правительства Кыргызской Республики от 4 июля 2012 года № 470.

4-глава. Гранттык жана бюджеттик негизде окуган студенттерге карата билим берүү уюмунун укуктары жана милдеттери

23. Билим берүү уюму гранттык жана бюджеттик негизде окуган студенттерге жана окутуунун наркын төлөө келишиминин негизинде окуган студенттерге бирдей шарттарды түзүүгө милдеттүү.

24. Билим берүү уюму Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 29-майындагы № 346 токтому менен бекитилген Кыргыз Республикасынын жогорку окуу жайларынын студенттерин которуунун, окуудан чыгаруунун жана окууга калыбына келтирүүнүн тартиби жөнүндө жободо, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 4-июлундагы № 470 токтому менен бекитилген Кыргыз Республикасынын кесиптик орто билим берүүчү уюмунун студенттерин которуу, кайра кабыл алуу, окуудан чыгаруу жана аларга академиялык өргүү берүү тартиби жөнүндө жободо белгиленген учурларда студенттерди окуудан чыгарууга укуктуу.

25. Гранттык жана бюджеттик негизде окуган студентти окуудан чыгарган учурда ЖОЖ, КООЖ бул жөнүндө ыйгарым укуктуу органга расмий билдирүүгө милдеттүү.

26. ЖОЖ, КООЖ ыйгарым укуктуу органга квартал сайын гранттык жана бюджеттик негизде окуган студенттердин саны жөнүндө маалыматтарды берүүгө жана алар боюнча финансылык отчетторду ведомстволук таандыктыгына ылайык тапшырууга милдеттүү, буга Кыргыз Республикасынын Куралдуу Күчтөрүнүн Советтер Союзунун Баатыры генерал-лейтенант К. Үсөнбеков атындагы Аскердик институту кирбейт.

Глава 4. Права и обязанности образовательной организации в отношении студентов, обучающихся на грантовой и бюджетной основе

23. Образовательная организация обязана создать равные условия обучения студентам, обучающимся на грантовой и бюджетной основе, и студентам, обучающимся на основе договора с оплатой стоимости обучения.

24. Образовательная организация имеет право отчислить из числа студентов в случаях, установленных Положением о порядке перевода, отчисления и восстановления студентов высших учебных заведений Кыргызской Республики, утвержденным постановлением Правительства Кыргызской Республики от 29 мая 2012 года № 346, Положением о порядке перевода, восстановления, отчисления и предоставления академических отпусков студентам образовательной организации среднего профессионального образования Кыргызской Республики, утвержденным постановлением Правительства Кыргызской Республики от 4 июля 2012 года № 470.

25. В случае отчисления студента, обучающегося на грантовой и бюджетной основе, вуз, спуз обязан официально сообщить об этом в уполномоченный орган.

26. Вуз, спуз обязан ежеквартально представлять сведения о численности студентов, обучающихся на грантовой и бюджетной основе, и сдавать финансовые отчеты по ним в уполномоченный орган согласно ведомственной принадлежности, за исключением Военного института Вооруженных Сил Кыргызской Республики имени Героя Советского Союза генерал-лейтенанта К. Усенбекова.

Абитуриенттерди жалпы республикалык тестирилөө жөнүндө жобо

1-глава. Жалпы жоболор

1. Бул Жобо «Билим берүү жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 40-беренесине ылайык иштелип чыкты жана Кыргыз Республикасынын жогорку окуу жайларына окууга кирүүнү каалаган адамдарды (мындан ары – абитуриенттер) жалпы республикалык тестирилөө (мындан ары – тестирилөө) өткөрүүнүн тартибин белгилейт.

2. Тестирилөө Кыргыз Республикасынын жогорку окуу жайларында (мындан ары – ЖОЖ) окууга эң жөндөмдүү жана даярдыгы бар абитуриенттерди аныктоо максатында өткөрүлөт.

3. Тестирилөөгө жалпы орто же кесиптик орто билими бар, ошондой эле каттоо учурунда жалпы билим берүү уюмдарынын 11 (12)-класстарында жана орто жана баштапкы кесиптик билим берүүнүн билим берүү уюмдарынын бүтүрүүчү курстарында окуп жаткан Кыргыз Республикасынын жарандары катыша алат. Тестирилөөгө каттоо учурунда жогорку окуу жайларында окуп жаткан жарандар тестирилөөгө киргизилбейт. Чет өлкөлүк жарандар Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык күчүнө кирген эл аралык келишимдерге ылайык тестирилөөгө катыша алат жана мамлекеттик билим берүү грантына талапкер боло алат.

4. Абитуриенттерди тестирилөө жол-жобосу жалпыга маалымдоо каражаттарында чагылдыруу менен ачык-айкын жүргүзүлөт.

2-глава. Көз карандысыз тесттик кызмат

5. Көз карандысыз тесттик кызмат (мындан ары – КТК) – тестирилөө методдорун пайдалануу менен билим берүү тармагындагы көз карандысыз баа берүүгө адистешкен мамлекеттик эмес уюм.

6. КТК Кыргыз Республикасынын билим берүү жана илим тармагындагы ыйгарым укуктуу мамлекеттик органы (мындан ары – ыйгарым укуктуу орган) тарабынан үч жылдык мөөнөткө аныкталат. Ыйгарым укуктуу орган менен КТКнын ортосунда тестирилөө өткөрүү жөнүндө келишим түзүлөт.

7. Тестирилөө КТК тарабынан белгиленген эрежелер боюнча өткөрүлөт, алар менен абитуриенттер каттоо учурунда же андан кийин берилген китепчеден тааныша алат.

8. Тестирилөө үчүн жооптуу КТК төмөнкүлөрдү камсыздайт:

– жалпы билим берүү уюмунун программасына негизделген тесттик тапшырмаларды иштеп чыгууну;

Положение об общереспубликанском тестировании абитуриентов

Глава 1. Общие положения

1. Настоящее Положение разработано в соответствии со статьей 40 Закона Кыргызской Республики «Об образовании» и устанавливает порядок проведения общереспубликанского тестирования (далее – тестирование) лиц, желающих поступить на обучение в высшие учебные заведения Кыргызской Республики (далее – абитуриенты).

2. Тестирование проводится с целью выявления наиболее способных и подготовленных абитуриентов к обучению в высших учебных заведениях Кыргызской Республики (далее – вуз).

3. В тестировании могут участвовать граждане Кыргызской Республики, имеющие среднее общее или среднее профессиональное образование, а также обучающиеся на момент регистрации в 11 (12) классах общеобразовательных организаций и на выпускных курсах образовательных организаций среднего и начального профессионального образования. К тестированию не допускаются граждане, обучающиеся в вузах на момент регистрации для тестирования. Иностранцы могут участвовать в тестировании и претендовать на государственный образовательный грант в соответствии с международными договорами, вступившими в силу в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.

4. Процедура тестирования абитуриентов проводится гласно, с освещением в средствах массовой информации.

Глава 2. Независимая тестовая служба

5. Независимая тестовая служба (далее – НТС) – негосударственная организация, специализирующаяся на независимой оценке в области образования с использованием методов тестирования.

6. НТС определяется уполномоченным государственным органом в области образования и науки Кыргызской Республики (далее – уполномоченный орган) сроком на три года. Между уполномоченным органом и НТС заключается договор о проведении тестирования.

7. Тестирование проводится по правилам, устанавливаемым НТС, с которыми абитуриенты могут ознакомиться в брошюре, выданной во время или после регистрации.

8. НТС, ответственная за тестирование, обеспечивает:

- тесттик тапшырмалардын өтө жашырындуулугун;
- каттоо жана тестирилөө жол-жобосун даярдоону маалыматтык жактан колдоону;
- каттоо жана тестирилөө үчүн жооптуу персоналды даярдоо боюнча региондук маалыматтык семинарларды, тренингдерди өткөрүүнү;
- каттоону жана тестирилөөнү материалдык-техникалык жана методикалык жактан камсыздоону;
- тестирилөөнү объективдүү жана ачык-айкын өткөрүүнү;
- ыйгарым укуктуу орган тарабынан аныкталган мөөнөттөрдө тестирилөөнүн жыйынтыктарын иштетүүнүн купуялыгын жана ишенимдүүлүгүн.

9. Тестирилөө аяктагандан кийин КТК ыйгарым укуктуу органга тестирилөөнүн жыйынтыктары жөнүндө отчет берет.

10. КТК жана ыйгарым укуктуу органдын кызматкерлери абитуриенттин макулдугусуз ал топтогон баллдын саны жөнүндө маалыматты жарыя кылууга же үчүнчү жактарга берүүгө укугу жок. Топтогон баллдын саны жөнүндө маалымат абитуриент конкурс боюнча өткөн ЖОЖдун суроо-талабы боюнча гана берилет.

11. КТК абитуриенттердин аягына чыккан тестирилөөсүнө жана жогорку окуу жайларына кабыл алынышына тиешелүү документтердин архивин түзөт, абитуриенттердин жоопторунун барактарын жана каттоо формаларын тестирилөө аяктагандан кийин үч айдын ичинде сактайт.

12. КТК тестирилөөнүн сапатын аныктоо жана аны жакшыртуу боюнча чараларды көрүү максатында грант ээлеринин жетишүүсүнүн мониторингин жүргүзүүгө укуктуу. Ушуга байланыштуу КТК грант ээлеринин жетишүүсү жөнүндө маалыматты, ошондой эле салыштырма талдоо жүргүзүү үчүн грант ээси болуп саналбаган студенттердин жетишүүсү жөнүндө маалыматты суроого укуктуу, ал эми жогорку окуу жайлар аларды берүүгө тийиш.

13. КТК жашырындуулук бузулган, жоголгон учурларда, ошондой эле абитуриенттер тестирилөөнүн эрежелерин бузган же алар жасалма документтерди жана жалган маалыматтарды берген учурларда тестирилөөнүн жыйынтыктарын жокко чыгарууга укуктуу.

3-глава. Тестирилөөнү даярдоо жана өткөрүү боюнча ыйгарым укуктуу органдын функциялары

14. Абитуриенттерди тестирилөөнү даярдоонун жана өткөрүүнүн жүрүшүндөгү ыйгарым укуктуу органдын функциялары болуп төмөнкүлөр саналат:

- КТКны зарыл ченемдик документтер менен камсыздоо;

- разработку тестовых заданий, основанных на программе общеобразовательной организации;

- строгую секретность тестовых заданий;
- информационную поддержку подготовки процедуры регистрации и тестирования;

- проведение региональных информационных семинаров, тренингов по подготовке персонала, ответственного за регистрацию и тестирование;

- материально-техническое и методическое обеспечение регистрации и тестирования;

- объективное и гласное проведение тестирования;

- конфиденциальность и достоверность обработки результатов тестирования в сроки, определяемые уполномоченным органом.

9. После окончания тестирования НТС представляет уполномоченному органу отчет о результатах тестирования.

10. НТС и работники уполномоченного органа не имеют права разглашать или передавать третьим лицам информацию о количестве набранных абитуриентом баллов, без его согласия. Информация о количестве набранных баллов передается только по запросу вуза, в который абитуриент прошел по конкурсу.

11. НТС создает архив документации, относящейся к завершившемуся тестированию абитуриентов и зачислению в вузы, хранит листы ответов и регистрационные формы абитуриентов в течение трех месяцев после завершения тестирования.

12. НТС имеет право проводить мониторинг успеваемости грантообладателей в целях выявления качества тестирования и принятия мер по его улучшению. В связи с этим НТС вправе запрашивать, а вузы должны предоставлять информацию об успеваемости грантообладателей, а также информацию об успеваемости студентов, не являющихся грантообладателями, для проведения сравнительного анализа.

13. НТС имеет право аннулировать результаты тестирования в случаях нарушения секретности, пролажи, а также в случаях нарушения абитуриентами правил тестирования или представления ими поддельных документов и ложных сведений.

Глава 3. Функции уполномоченного органа по подготовке и проведению тестирования

14. Функциями уполномоченного органа в ходе подготовки и проведения тестирования абитуриентов являются:

- обеспечение НТС необходимыми нормативными документами;
- информационное обеспечение населения республики через средства массовой информации и органы управления образованием на местах о тестировании; направлениях, специальностях и

– жалпыга маалымдоо каражаттары жана жер-жерлердеги билим берүүнүн башкаруу органдары аркылуу республиканын калкын тестирилөө жөнүндө маалыматтык камсыздоо; багыттар, адистиктер жана гранттардын санын ЖОЖдор боюнча бөлүштүрүлүшү тууралуу; абитуриенттердин категориялары жөнүндө; каттоо пункттарынын даректери; тестирилөөнү өткөрүү мөөнөттөрү, жери жана убактысы; тестирилөө жол-жобосунун тартиби жана эрежелери жөнүндө жана жүргүзүлүп жаткан кампаниянын ачыктыгын жана айкындуулугун камсыздоочу башка маалымат менен;

– абитуриенттерди тестирилөөнү даярдоо, уюштуруу жана өткөрүү процессине жалпы мониторинг жүргүзүү;

– абитуриенттерди каттоо мөөнөттөрүн аныктоо;

– кошумча тестирилөөнү талап кылган багыттардын жана адистиктердин тизмесин түзүү жана бекитүү, кошумча предметтик тесттердин тиешелүү тизмегин бекитүү;

– кошумча сыноолорду талап кылган адистиктердин (искусство, дене тарбия, аскер иши ж.б.) тизмегин бекитүү;

– абитуриенттерди каттоодо жана тестирилөөдө КТКга көмөктөшүү (ыйгарым укуктуу орган менен КТКнын ортосундагы келишимге ылайык);

– абитуриенттерди тестирилөө жана ЖОЖго кабыл алуу жол-жоболоруна эл аралык жана өкмөттүк эмес уюмдардан, жалпыга маалымдоо каражаттарынан байкоочулардын тизмесин түзүү жана бекитүү (ыйгарым укуктуу орган менен КТКнын ортосундагы келишимге ылайык);

– ЖОЖго кабыл алуу үчүн босоголук баллды белгилөө (босоголук балл – ЖОЖго кабыл алуу конкурсуна катышуу үчүн зарыл болгон баллдын минималдуу саны).

4-глава. Тесттер

15. Абитуриенттерди тестирилөө үчүн эки түрдөгү тесттер пайдаланылат: негизги тест жана предметтик тесттер, алар мамлекеттик жана расмий тилдерде түзүлөт. Тестирилөөнүн жыйынтыктары тесттердин түрлөрү боюнча өз-өзүнчө бааланат.

16. Негизги тест абитуриенттин жалпы математикалык билимине, оозеки-логикалык жөндөмүнө жана грамматикалык көндүмдөрүнө баа берүү үчүн тапшырмаларды камтыйт. Тесттин ушул түрү боюнча тестирилөө тестирилөөгө катышып жаткан бардык абитуриенттер үчүн милдеттүү.

17. Предметтик тесттер абитуриенттердин конкреттүү сабак боюнча билим деңгээлин аныктоо үчүн тапшырмаларды камтыйт. Тесттердин бул түрү боюнча тестирилөө, кошумча тестирилөөнү талап кылган багыттардын жана адистиктердин тизмегине киргизилген

распределении количества грантов по вузам; о категориях абитуриентов; адресах регистрационных пунктов; сроках, местах и времени проведения тестирования; порядке и правилах процедуры тестирования и иной информацией, обеспечивающей открытость и гласность проводимой кампании;

– общий мониторинг процесса подготовки, организации и проведения тестирования абитуриентов;

– установление сроков регистрации абитуриентов;

– формирование и утверждение перечня направлений и специальностей, требующих дополнительного тестирования, и утверждение соответствующего перечня дополнительных предметных тестов;

– утверждение перечня специальностей, требующих дополнительных испытаний (искусство, физическая культура, военное дело и т.п.);

– содействие НТС в осуществлении регистрации и тестирования абитуриентов (согласно договору между уполномоченным органом и НТС);

– формирование и утверждение списка наблюдателей от международных и неправительственных организаций, средств массовой информации за процедурами тестирования и зачисления абитуриентов в вузы (согласно договору между уполномоченным органом и НТС);

– установление порогового балла для зачисления в вузы (пороговый балл – минимальное количество баллов, необходимых для участия в конкурсе на зачисление в вузы).

Глава 4. Тесты

15. Для тестирования абитуриентов используются тесты двух видов: основной тест и предметные тесты, которые составляются на государственном и официальном языках. Результаты тестирования по видам тестов оцениваются отдельно.

16. Основной тест содержит задания для оценки общих математических знаний, словесно-логических способностей и грамматических навыков абитуриента. Тестирование по этому виду теста обязательно для всех абитуриентов, участвующих в тестировании.

17. Предметные тесты содержат задания для выявления уровня знаний абитуриентов по конкретному предмету. Тестирование по этому виду тестов проводится только для тех абитуриентов, которые поступают на направления и специальности, включенные в перечень направлений и специальностей, требующих дополнительного тестирования.

Глава 5. Процедура регистрации

багыттарга жана адистиктерге тапшырып жаткан абитуриенттер үчүн гана өткөрүлөт.

5-глава. Каттоо жол-жобосу

18. Каттоо жол-жобосун КТК аныктайт жана жалпыга маалымдоо каражаттары, региондук билим берүү бөлүмдөрү жана жалпы билим берүү уюмдарынын администрациялары аркылуу абитуриенттерге маалымдалат.

19. Белгиленген мөөнөттө каттоодон өтпөй калган адамдар КТК менен ыйгарым укуктуу орган бирге аныктаган мөөнөттө каттоодон өтө алышат.

20. Каттоонун жүрүшүндө абитуриенттердин жалган маалыматты бериши алардын тестирилөөдөн өтүүгө мүмкүн эместигине алып келет.

21. Каттоо төгүмүнүн чондугу Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык, тестирилөөнү өткөрүүгө КТКнын иш жүзүндөгү чыгымдарына жараша КТК тарабынан белгиленет.

Каттоо эрежелерин бузган, тестирилөөгө катышпай калган же тестирилөөнүн эрежелерин сактабагандыгы үчүн тестирилөөдөн чыгарылган абитуриенттерге каттоо төгүмү кайтарып берилбейт.

6-глава. Тестирилөөнүн жол-жобосу

22. Тестирилөөнү өткөрүү жерин жана мөөнөтүн ыйгарым укуктуу орган менен макулдашуу боюнча КТК аныктайт.

23. Тестирилөөнүн алдында КТКнын өкүлдөрү тестирилөөнүн тартиби жана тестирилөөнүн жүрүшүндөгү абитуриенттердин жүрүм-турум эрежелери жөнүндө оозеки инструктаж өткөрөт.

24. Тестирилөөнүн эрежелеринде каралган учурларда, ушул тестирилөөнү өткөрүп жаткан КТКнын өкүлдөрүнүн колу коюлган дисквалификация жөнүндө протоколду түзүү менен абитуриент тестирилөөдөн дисквалификацияланат. Дисквалификацияланган абитуриент тестирилөөнү кийинки өткөрүү мезгилинде (беш айдан кем эмес өткөндө) кайсы тесттен чыгарылган болсо, ошол тестти тапшырууга укуктуу.

25. Тестирилөөгө кечигип калган абитуриенттер оозеки инструктаж аяктагандан кийин жана тестирилөө башталганга чейин тестирилөө убактысын узартпастан тесттик тапшырмаларды аткарууга киргизилиши мүмкүн.

26. Кандайдыр себептер менен тестирилөөгө катышпай калган абитуриенттер, КТК менен ыйгарым укуктуу органы бирге аныктаган кошумча мөөнөттө тестирилөөдөн өтүүгө укуктуу.

18. Процедура регистрации определяется НТС и доводится до сведения абитуриентов через средства массовой информации, региональные отделы образования и администрации общеобразовательных организаций.

19. Лица, не прошедшие регистрацию в установленный срок, могут пройти регистрацию в срок, определенный НТС совместно с уполномоченным органом.

20. Предоставление абитуриентами ложной информации в ходе регистрации влечет за собой невозможность прохождения ими тестирования.

21. Величина регистрационного взноса устанавливается НТС в соответствии с законодательством Кыргызской Республики, исходя из фактических расходов НТС на проведение тестирования.

Регистрационные взносы не возвращаются абитуриентам в случае нарушения ими правил регистрации, их неучастия в тестировании или удаления с тестирования за несоблюдение правил тестирования.

Глава 6. Процедура тестирования

22. Место и сроки проведения тестирования определяются НТС по согласованию с уполномоченным органом.

23. Перед тестированием представители НТС проводят устный инструктаж абитуриентов о порядке тестирования и правилах поведения абитуриентов в ходе тестирования.

24. В случаях, предусмотренных правилами тестирования, абитуриент дисквалифицируется с тестирования, с составлением протокола о дисквалификации, подписываемого представителями НТС, проводящими данное тестирование. Дисквалифицированный абитуриент имеет право сдачи теста, с которого он был удален, в период следующего проведения тестирования (не ранее чем через пять месяцев).

25. Опоздавшие на тестирование абитуриенты могут быть допущены к выполнению тестовых заданий по окончании устного инструктажа и до начала тестирования без продления времени тестирования.

26. Абитуриенты, не принявшие участие в тестировании по каким-либо причинам, имеют право пройти тестирование в дополнительные сроки, определенные НТС совместно с уполномоченным органом.

7-глава. Тестирлөөнүн жыйынтыктары жөнүндө документ жана аны берүүнүн тартиби

27. Тестирлөөнүн жыйынтыктары жөнүндө абитуриентке берилүүчү расмий документ болуп сертификат саналат (мындан ары – сертификат), анда абитуриент тестирлөөдө топтогон баллдын саны жөнүндө маалыматтар камтылат. Сертификатты абитуриентке КТК берет. Сертификаттын жасалмалоодон коргоочу белгилери бар.

28. Учурдагы жылы тестирлөөнүн жыйынтыктары боюнча кыйла жогору баллды топтогон 50 абитуриентке КТК тарабынан артыкчылыктуу сертификат берилет. Артыкчылыктуу сертификаттын ээлери негизги тесттин жыйынтыктары боюнча топтолгон баллдын саны азаюу иретинде түзүлгөн рейтингдик тизменин негизинде аныкталат. Артыкчылыктуу сертификат алууга баллдары бирдей бир нече абитуриент талапкер болгон учурда, анда артыкчылыктуу сертификаттын ээлеринин саны көбөйтүлөт, бирок 65тен ашырылбайт.

29. Сертификат абитуриентке же анын ишенимдүү адамына катталган жери боюнча сертификатты берүү үчүн зарыл болгон документтерди көрсөткөндө берилет.

30. Сертификатты жоготкондо КТК абитуриентке анын арызы боюнча жана ырастоонун наркы төлөнгөндө тестирлөөдө топтолгон баллдын саны жөнүндө ырастама берет. Абитуриенттин мурда берилген сертификаты жараксыз болгондугу жөнүндө жалпыга маалымдоо каражаттарына алдын ала жарыялоосуз ырастама берилбейт.

8-глава. Корутунду жоболор

31. Администраторлор тестирлөөнүн тартибин жана шарттарын бузган учурда абитуриент байкаган эреже бузуулар жөнүндө арызды КТКга тестирлөө өткөрүлгөн күндөн тартып 3 күндүн ичинде берүүгө укуктуу. Эгерде эреже бузуулар орун алган болсо, КТК арызды алган учурдан тартып бир жумалык мөөнөттө кайталап объективдүү тестирлөө өткөрүү үчүн шарттарды камсыздайт. Кайталап тестирлөөнү өткөрүүгө ыйгарым укуктуу органдан байкоочулар катышууга укуктуу.

32. Түшүнүксүз себептен улам өз сертификатын албай калган абитуриент, түшүндүрмө алуу үчүн КТКга кайрылууга укуктуу.

33. КТК төмөнкү учурларда абитуриентти кайталап тестирлөөдөн өткөрүүгө укуктуу:

- абитуриент тарабынан тестирлөөнүн эрежелери бузулса;
- эгерде тестирлөө аяктагандан кийин КТК жүргүзгөн документтерди текшерүүнүн жыйынтыктары боюнча тестирлөөнү каттоодон өткөн абитуриент эмес, анын ордуна башка адам тапшыргандыгына шектенүүлөр бар болсо.

Глава 7. Документ о результатах тестирования и порядок его выдачи

27. Официальным документом о результатах тестирования, выдаваемым абитуриенту, является сертификат (далее – сертификат), в котором содержится информация о количестве баллов, набранных абитуриентом при тестировании. Сертификат выдается абитуриенту НТС. Сертификат имеет защиту от подделок.

28. 50 абитуриентам, набравшим в текущем году наиболее высокие баллы по результатам тестирования, НТС выдается сертификат с отличием. Обладатели сертификата с отличием определяются на основе рейтингового списка абитуриентов по результатам основного теста, который составляется по мере убывания количества набранных баллов. В случае если на получение сертификата с отличием претендуют абитуриенты с одинаковыми баллами, то количество обладателей сертификата с отличием увеличивается, но не более чем до 65.

29. Сертификат выдается абитуриенту или его доверенному лицу по месту регистрации при предъявлении необходимых документов на выдачу сертификата.

30. При утере сертификата НТС выдает абитуриенту подтверждение о количестве набранных на тестировании баллов по его заявлению и при оплате стоимости подтверждения. Не допускается выдача подтверждения без предварительного объявления абитуриентом в средствах массовой информации о недействительности ранее выданного сертификата.

Глава 8. Заключительные положения

31. В случае нарушения администраторами порядка и условий тестирования абитуриент имеет право подать заявление в НТС о замеченных нарушениях в течение 3-х дней со дня проведения тестирования. Если нарушения имели место, НТС обеспечивает условия для проведения повторного объективного тестирования в недельный срок с момента получения заявления. При проведении повторного тестирования вправе присутствовать наблюдатели от уполномоченного органа.

32. Абитуриент, не получивший свой сертификат по неопределенной причине, вправе обратиться за разъяснениями в НТС.

33. НТС имеет право подвергнуть абитуриента повторному тестированию в случаях:

- нарушения абитуриентом правил тестирования;
- если по итогам проверки документов, проводимой НТС после завершения тестирования, имеются сомнения в том, что тестирование

сдавал абитуриент, прошедший регистрацию, а не другое лицо вместо него.